

315

שירי אזכרה

משיעוריו השבועיים של
הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א

פרשת
חקת
תשפ"ג

תוכן

3 מאמרים
מאמר סוד ההכּאה בפּלע - סוד "נשים בפּלע קנן"

שיעורים

5 שיעור שְׁנַמְסֵר בְּלֵיל חֲמִישֵׁי קֶנֶחַ כ"ו סִינן תשפ"ג לְחִבּוּקָה

36 והתקדשתם: בנות צלפחד

38 הפרשה: נחלי ארנון

מורינו הרב בשבוע
שעבר בשיעור לבוגרי
ישיבת מתיחברים

נכתב ונערך
על ידי

שעל ידי

לרפואת והצלחת פיגא בת זהבה | ושרה בת פיגא | נפתלי הירץ
בן פיגא | חנה בת הדסה. לעלוי נשמת דבורה בת שמשון

התמות באדיבות:

***9148**
הקו של ברסלב

הקו המאחד ביותר
להתחדשות והתרעננות שלא היו מעולם

דעם רעבינס' ליינ: The Rebbe's line
ארה"ב: 18.456.400007 || אירופה: 4433.03900.474

ארץ ישראל: 02.800.8.800 || אוקראינה: 9.4710.5602 (38)

בהסעות
הקליניקה
מרכז רפואי למהדרין

ד'ררז

קליניקה מקצועית למהדרין

השיעורים באדיבות
קו בית המדרש של
מורנו הרב שליט"א
02-5825820

מֵאמְרִים

מֵאמְרֵי סוּד הַהֲבָאָה בְּסֵלַע - סוּד "זְשִׁים בְּסֵלַע קֶנֶד"

כִּי מוֹשֶׁה רִבִּינוּ רָצָה לְהַעֲלוֹת דְּרָגַת הַ"סֵלַע" לְ"צֵלַע", בְּסוּד "עֲלֹץ לְבִי בַּה" (שְׁמוּאֵל א' ב, א) שְׁזָה זוֹכִין רַק עַל-יְדֵי שִׁירָה וְנִגּוּנִים, בְּסוּד "עֲלֹץ לְבִי בַּה".

כִּי הַהֲבָדֵל בֵּין "סֵלַע" לְ"צֵלַע" הוּא שְׁלֹשִׁים, שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה רֵאשׁוֹנוֹת $\times 10 =$ שְׁלֹשִׁים. שְׁזָה מַה שֶׁהִיָּה חֶסֶר לְרַחֵל כְּדִי שְׁמוֹשָׁה יוּכַל לְהַכְנִים לְאַרְץ. כִּי מוֹשֶׁה כְּלוּל מִכָּל הַשְּׁלֹשָׁה שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה רֵאשׁוֹנוֹת, שְׁמֹהֶם נִמְשָׁד בְּאֵר עֲנָן וּמֵן, וּמוֹשֶׁה רִבִּינוּ רָצָה לְהַמְשִׁיד אֶת בְּאֵר עֲנָן מִן גַּם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְאִז הָיָה מִיַּד נִבְנְהָ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּלְעוֹלָם לֹא הָיְתָה יוֹתֵר גְּלוּת, כִּי הָיוּ נִמְשָׁכִים כָּל שְׁלֹשִׁים מְדַרְגּוֹת שֶׁהָיוּ חֶסְרִים לְרַחֵל.

וְלָבֵן דְּיָד הַמִּלֶּךְ בִּקֵּשׁ לְחִיּוֹת עוֹד שְׁלֹשִׁים שָׁנָה, וְאִז הָיָה יָכוֹל לְהַשְׁלִים אֶת כָּל הַמַּחֲזִין שֶׁל שְׁלֹשָׁה רֵאשׁוֹנוֹת $\times 10 = 30$, וְלַחֲבִיאֵם לְרַחֵל, וְלֹא תִיַּנו צְרִיכִים לְחַנִּיעַ לַהֲבָאָה בְּסֵלַע שֶׁל מוֹשֶׁה.

כִּי רַחֵל, שֶׁהִיא הַמְּלָכוֹת, בְּבַחֲיִנַת אֶסְתֵּר — גִּימַטְרִיא שׁוֹשְׁנָה, סוּד רוֹת — אִם הַמְּלָכוֹת, כְּמַרְמֵז בְּלִיל הַסֶּדֶר בְּמִלַּת "חֲרוֹסֶת" — חָם רוֹת, חָם (עִם הַבּוֹלֵל) = אֲדָנִי (עִם הָאוֹתִיוֹת) =

מאמר סוד החכמה בסלע - סוד "ושים בסלע קנך"

69, שאז בליל הסדר מתקנין את שם אדנ"י, והופכים אותו לשם הוי"ה. שנה כל עבודת הדיש תמוז; להפך את סופי תבות של "וכל זה איננו שנה לי" להוי"ה בסדר, בסוד "ישמחו השמים ותגל הארץ" — הוי"ה בסדר.

וזה סוד "פדה" של רבקה, גימטריא כ"ט. כי רבקה רצתה להמשיך את אור-אין-סוף לסלע, שהוא בחינת הדיש שיש בו רק כ"ט יום, וחסר יום אחד לשלשים, שהם בסוד שלשה ראשונות $10 \times 30 = 30$. ולעתיד לבא יהיה אור הלכנה כאור החמה.

כי פעולם הבריאה הם נקראים "חמה" ו"לכנה", ובעולם האצילות "שמש" ו"ירח".

וזה סוד הפד של רבקה, שנאמר 9 פעמים, גימטריא רי"ו, גימטריא יראה, גבורה — להמשיך את היראה והגבורה ללכנה, ואז תזכה להאיר כאור החמה.

המאמרים באדיבות עלון "ה' הוא האלקים ה' הוא האלקים ה' הוא האלקים"

שִׁיעוּרִים

שְׁעוֹר שְׁנַמְסֵד בְּלִיל חֲמִישִׁי קֶרַח כ"ו סִיּוֹן תשפ"ג לַחֲבוּרָה

בחלקם], ובנִימִין הָיָה מְצַטְעָר, כל החיים הוא הָיָה מְצַטְעָר, כָּל חַיָּיו הוּא הָיָה בְּצַעַר — בְּנִימִין, חָצִי בֵּית מִקְדָּשׁ הוּא לֹא קָבַל, אֶת הָעֲזָרוֹת — עֲזָרַת נָשִׁים, עֲזָרַת יִשְׂרָאֵל, עַד הַמְזֻבַּח שֶׁיָּד לַיהוּדָה, גַּם מִזְרַח וְגַם דְּרוֹם, רַק נִשְׁאַר לוֹ [לְבַנְיָמִין] אִמָּה אַחַת, אִזּוֹ בְּנִימִין הָיָה מְצַטְעָר כָּל הַחַיִּים, הוּא הָיָה

שָׁבַט בְּנִימִין קִפְצָן לַיָּם אִזּוֹ הוּא זָכָה... הוּא אָמַר "אֲנִי יוֹרֵד תַּחְלָה". אוֹמֵר רַבִּי מֵאִיר: שְׁזֵה הָיָה הַנּוֹכַח בֵּין הַשָּׁבָטִים¹. "אֶרְאֶנּוּ וְלֹא עָתָה אֲשׁוּרְנּוּ וְלֹא קָרוֹב דֶּרֶךְ כּוֹכַב מֵעֵקֶב וְקָם שָׁבַט מִיִּשְׂרָאֵל" (בַּמִּדְבָּר כד, יז), "אֶרְאֶנּוּ וְלֹא עָתָה אֲשׁוּרְנּוּ וְלֹא קָרוֹב דֶּרֶךְ כּוֹכַב מֵעֵקֶב וְקָם שָׁבַט מִיִּשְׂרָאֵל" — זֶה בְּנִימִין, שְׁזָכוּ לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ [שִׁיבְנָה בַחֲלָקוֹ

מִרְאֵי מַקּוּמוֹת וְהַעֲרוֹת

ובמרמה בית ישראל ויהודה עוד רד עם אל ועליו מפרש בקבלה הושיעני אלהים כי באו מים עד נפש טבעתי בין מצולה ואין מעמד וגו' אל תשטפני שבולת מים ואל תבלעני מצולה וגו' באותה שעה היה משה מאריך בתפלה אמר לו הקב"ה ידידי טובעים בים ואתה מאריך בתפלה לפני אמר לפניו רבונו של עולם ומה בידי לעשות אמר לו דבר אל בני ישראל ויסעו ואתה הרים את מטך ונטה את ירך וגו' לפיכך זכה יהודה לעשות ממשלה בישראל שנאמר היתה יהודה לקדשו ישראל ממשלותיו מה טעם היתה יהודה לקדשו וישראל ממשלותיו משום דהים ראה וינוס:

¹ סוטה לו, ע"ב

דתניא היה ר"מ אומר כשעמדו ישראל על הים היו שבטים מנצחים זה עם זה זה אומר אני יורד תחלה לים וזה אומר אני יורד תחלה לים קפץ (לז, ע"א) שבטו של בנימין יורד לים תחילה שנאמר שם בנימין צעיר רודם אל תקרי רודם אלא רד ים והיו שרי יהודה רוגמים אותם שנאמר שרי יהודה רגמתם לפיכך זכה בנימין הצדיק ונעשה אושפיזן לגבורה שנאמר ובין כתפיו שכן אמר לו רבי יהודה לא כך היה מעשה אלא זה אומר אין אני יורד תחילה לים וזה אומר אין אני יורד תחילה לים קפץ נחשו בן עמינדב יורד לים תחילה שנאמר סבבני בכחש אפרים

בוֹכָה².

כִּי מִבְּנֵי־מִיָּן [בִּימֵי פִלְגֶשׁ בְּגִבְעָה] לֹא
נִשְׁאָר שׁוֹם זָכָר, בְּנֵי־מִיָּן הָיָה
מֵעֶרֶב בִּיהוּדָה. מִשִּׁבְט בְּנֵי־מִיָּן לֹא
נִשְׁאָר זָכָר.

מֹשֶׁה יָדַע שֶׁלֹּא יִשְׁאָר זָכָר מֵהֵם
[מֵהַשְּׂבָטִים], אַחֲרֵי שֶׁהֵם
חָטְאוּ בְּמַרְגְּלִים וְהֵם מָכְרוּ אֶת
יוֹסֵף, כְּתוּב פְּעָמִים "מַרְגְּלִים
אַתֶּם" (בְּרֵאשִׁית מ"ב, ט - י"ד - ט"ז - לד), הוּא
אוֹמֵר [יוֹסֵף לְאֶחָיו]: כִּי־וַיִּן שִׁמְכֶרְתֶּם
אוֹתִי, אַתֶּם כָּבַדְתֶּם חָטְאוּ
בְּמַרְגְּלִים. וְאֵז נִגְזַר עַל הַשְּׂבָטִים
גְּזֵרָה שֶׁלֹּא יִשְׁאָר זָכָר מִכָּל
הַמַּרְגְּלִים, שֶׁכֵּלֶם נִטְמְעוּ בְּגוֹיֵי
הָאָרֶץ, שֶׁהִגְמְרָא אוֹמְרַת בִּיבְמוֹת
שֶׁהָיָה שְׂאֵלָה, לְאָסוּר אֶת כָּל
הַגּוֹיִם, כִּי בְנוֹת יִשְׂרָאֵל הִתְעַרְבוּ
בְּכָל הַגּוֹיִם, אִז יוֹצֵא שֶׁכָּל הַגּוֹיִם
הֵם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. אוֹמְרַת הַגְּמְרָא:
שְׂאֲחֲרֵי שֶׁהֵם נִטְמְעוּ אִז נִמְחַק
זָכָר יִשְׂרָאֵל. מֵה שֶׁהֶמֶן רָצָה
שִׁמְחָה אֶת זָכָר יִשְׂרָאֵל, אִז זֶה

קָרָה עִם עֲשָׂרַת הַשְּׂבָטִים,
שֶׁנִּטְמְעוּ בְּכָל הַגּוֹיִם, וְהֵם לֹא רָצוּ
לְעֲלוֹת, רַק עָלוּ [עִם עֲזָרָא] אַרְבַּע
רְבּוּא — אַרְבָּעִים אֶלֶף עָלוּ, לֹא
עָלוּ כָּל הַשְּׂבָטִים, עָלוּ רַק
אַרְבָּעִים אֶלֶף.

ו[כְּשֶׁבָנוּ אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשֵּׁנִי] לֹא
שָׁמְעוּ אֶת קוֹל
הַשְּׂמִחָה מִקוֹל הַבְּכִיָּה. הַבְּכִיּוֹת,
הָיוּ כְּאֵלֶּה בְּכִיּוֹת נוֹרָאוֹת, שֶׁלֹּא
שָׁמְעוּ אֶת קוֹל הַשְּׂמִחָה, לֹא
[שָׁמְעוּ] אֶת הַתְּפִילָּה, לֹא אֶת
הַחֲצוֹצְרוֹת... כִּי [כֵּלֶם זָכְרוּ אֶת בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ הַרְאִשׁוֹן שֶׁבְּסֶפֶד הַכֵּל עֶבֶר מִמְּנוּ שְׂבָעִים
שָׁנָה, כְּמוֹ שֶׁ] אֲנִי זוֹכֵר עוֹד אֶת הַכְּתָל,
אֲנִי בְּסֶפֶד הַכֵּל הַיּוֹם בֶּן 85, בְּגִיל
10 עוֹד הֵייתִי בְּכְתָל [קִדְּם שֶׁכְּבָשׂוּהוּ
הַיְדוּדִים בְּשָׁנַת תש"ח], לְפָנַי 75 שָׁנָה.
אִז כְּשֶׁקְּבַלְנוּ אֶת הַכְּתָל הָיָה
1967, [הֵרֵב פּוֹנָה לְבָנוּ ר' נַחֲמָן בְּרֶלְנֵד
שְׁלִיט"א]: אַתָּה נוֹלְדֶת ב־1965 —
הֵייתְּ בֶּן שְׁנַתִּים, נוֹלְדֶת ב־1965,

מֵרֵאִי מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

בְּנֵי־מִיָּן וְכֵה הָיָה מִזִּבְחַת בְּנוֵי וּבְנֵי־מִיָּן הַצַּדִּיק הָיָה
מִצָּטְעָר עָלֶיהָ לְבַלְעָה בְּכָל יוֹם שֶׁנֶּאֱמַר "חֲפָף
עָלָיו כָּל הַיּוֹם" לְפִיכָּה זָכָה בְּנֵי־מִיָּן הַצַּדִּיק וְנִעְשָׂה
אוֹשְׁפִיזְכוֹ לְגִבְעָה שֶׁנֶּאֱמַר "וַיְבִין כְּתַפְּיוֹ שֶׁכוֹ":

² יוֹמָא יב, ע"א

דְּתֵנָא מֵה הָיָה בְּחֶלְקוֹ שֶׁל יְהוּדָה הַר הַבַּיִת
הַלְשִׁכוֹת וְהַעֲזוּרוֹת וְכֵה הָיָה בְּחֶלְקוֹ שֶׁל בְּנֵי־מִיָּן
אוּלַם וְהֵיכַל וּבֵית קְדָשֵׁי הַקְּדָשִׁים וְרִצּוּעָה הֵיטָה
יוֹצֵאָה מִחֶלְקוֹ שֶׁל יְהוּדָה וְנִכְסֵת לְחֶלְקוֹ שֶׁל

את פרס, הוא הפסיק את המלחמה [באמר:] דבר ראשון זה לכבש את ירושלים. ואז הוא התגלגל מהמרכבה, הוא התגלגל מהמרכבה ונפל על הארץ, הוא התחיל לקבל נמק בכל הגוף, ודחפו אותו עם מקלות לתעלה [כי גופו הסריח מהנמק], לא יודע אם הביאו אותו עד אנטוכיה אפלו, קברו אותו בתוך תעלה, כי הוא כבר קבל נמק הוא כבר היה כלו תולעים, כלו נמק, זה היה מדבק, דחפו אותו עם זהו [עם מקלות], כל הגוף התחיל להרקב לו.

פיגי נולדה ב-1968 — שלש שנים אחריה, אמה בתשכ"ה זה 1965, הייתה בן שנתים הייתה, בן שנתים וחצי הייתה. פי בכ"ח — בכ"ח אייר [תשכ"ז] — היארצייט של שמואל הנביא — נכנסו לירושלים, כבר נכנסו כמעט בלי קרב, כבר לא היה...

כמו יהודה המכבי, אז הוא כבש את ירושלים עצמה] בלי קרב, אחרי שהוא נלחם שלש שנים לא היה שום קרב, לא היה שום קרב, ואז המלך אנטיוכוס שמע מה שקרה, הוא היה באמצע מלחמה של לכבש

כִּי אֲנִי יוֹכֵס זֶה גִּמְטְרִיא יוֹסֵף —
 בְּדִיּוֹק — אֲנִי יוֹכֵס עִם ו'
 אַחַת, עִם ו' אַחַת זֶה בְּדִיּוֹק יוֹסֵף.
 שְׁכַל זֶה זֶה בְּגִלְל מְכִירַת יוֹסֵף.
 לְכֵן, שְׁנֵה הַבָּאָה זֶה "אֲנִי יוֹסֵף",
 שְׁנֵה הַבָּאָה אֲזִי יִהְיֶה [שְׁבַת חֲנוּכָה
 בְּפִרְשֵׁת] וַיִּגַּשׁ, זֶה קוֹרָה פֶּעַם בְּ-
 17 שְׁנָה. כְּלוּמַר שְׁנֵה הַבָּאָה זֶה
 יִהְיֶה תִּשְׁפֹּד, וְאַחֲרֵי זֶה רַק
 ב[שְׁנַת] חַת"ת רַק בְּחַת"ת זֶה יִהְיֶה
 עוֹד פֶּעַם וַיִּגַּשׁ, עוֹד 17, מִתִּשְׁפֹּד
 עוֹד זֶה כְּלוּמַר בְּחַת"ת, בְּתַת"ד
 תַּת"ח, מִתִּשְׁפֹּד זֶה יוֹצֵא 17
 שְׁנָה, אֲזִי בְּשְׁנַת חַת"ת זֶה יִהְיֶה
 עוֹד פֶּעַם וּבְשְׁנַת תַּת"ד.

אֲזִי אָדָם בָּא לְעוֹלָם בְּשִׁבִיל לְכַפֵּר
 עַל מְכִירַת יוֹסֵף, אֶפְלוּ אַחֲרֵי
 תַּחֲתִית הַמֵּתִים צְרִיכִים לְהִבְיֵא
 [בְּרֵאשׁ הַדָּשׁ] שְׁעִיר עֲזִים, הַקְּרַבְנוֹת
 לֹא בְּטָלִים לְעוֹלָם, אִיךְ שְׁיִבְנֶה

בית המקדש...

כִּי שְׁאֲמְרוּ "מִשֶּׁה מֵת" אֲזִי כָּלֵם
 נִבְהָלוּ, אָמְרוּ: לֹא נִכְנָס
 לְאָרֶץ, בְּשׁוּם אִפְּן לֹא. יְהוֹשֻׁעַ
 אָמַר: נִכְנָסִים כֵּן. אֲזִי אָמְרוּ: אֵין
 דְּבַר כְּזֶה, אַתָּה לֹא תִּגִּיד לָנוּ מָה
 לַעֲשׂוֹת. כִּי יְהוֹשֻׁעַ צָעַק
 שְׁנִכְנָסִים, שְׁחִיבִים לְהַכְנִס. קָרְאוּ
 לוֹ "רֵאשׁ קְטִיעָא" — רֵאשׁ קְטוּעַ,
 אַתָּה אֵין לָךְ רֵאשׁ, אַתָּה אָדָם בְּלִי
 רֵאשׁ. כִּי יְהוֹשֻׁעַ עוֹשֶׂה מָה
 שְׁמִשֶּׁה אֹמֵר, אֵין לוֹ הִרְהוּרִים.
 לְהֵם הִיָּה הִרְהוּרִים, לְהִבִּין אֵת
 הַפֶּשֶׁט, וּלְחַפֵּשׁ פֶּשֶׁט בְּדַבְרֵי
 מִשֶּׁה, לְהִגִּיד תְּרוּצִים בְּדַבְרֵי
 מִשֶּׁה, הֵם לֹא קָלְטוּ מָה שְׁמִשֶּׁה
 אֹמֵר לְהֵם, מִשֶּׁה אֹמֵר: "הָאָרֶץ
 אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ נַחֲלָה
 וִירְשָׁתָה וַיִּשְׁבְּתָה בָּהּ" (דְּבָרִים כו, א).

הַרְמַב"ן כּוֹתֵב: שְׁכַל יְהוּדֵי

מראי מקומות והערות

וַרְשׁוֹ אֵת הָאָרֶץ] אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם".
 וּפְרַט אוֹתָהּ לְהֵם בְּמִצְוֶה הָא פּוֹלָה, בְּגִבּוּלֶיהָ
 וּמְצִרֶיהָ, כְּמוֹ שְׁאָמַר: "וּבְאֵי הַר הָאֲמַרְי וְאֵל כָּל
 שְׁכֵנָיו בְּעֶרְבָה בְּהַר נִבְשָׁפְלָה וּבְנִיב וּבְחוּף הַיָּם"
 וְגו', שְׁלֵא יִנְיָחוּ מִמֶּנָּה מְקוּם. וְהִרְאָהָ שְׁאֵ מִצְוֶה,
 אֹמְרוּ יִתְעַלֶּה בְּעֵינֵי הַמְּרַגְלִים: "עֲלֵה רֵשׁ כְּאֲשֶׁר
 דִּבֶּר ה' אֱלֹהֵי אַבְרָהָ לָךְ, אֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת".
 וְאָמְרוּ עוֹד: "וּבִשְׁלַח ה' אֶתְכֶם מִקְדָּשׁ בְּרִנֵּעַ
 לֵאמֹר עֲלוּ וַרְשׁוּ אֵת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם".

³ שְׁכַחוֹת הַרְמַב"ם לְרַמְב"ן מִצְוֶה ד'
 מִצְוֶה רִבְעִית - שְׁנַצְטוּיֵנו לְרִשֵׁת הָאָרֶץ אֲשֶׁר
 נָתַן הָא-ל יִתְבָּרַךְ וַיִּתְעַלֶּה לְאַבְרָהָם, לְאַבְרָהָם,
 לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב, וְלֹא נִעְזְבָה בְּיַד זְוִלְתָּנוּ מִן
 הָאוֹמוֹת אוֹ לְשִׁמְמָה. וְהוּא אֹמְרוּ לְהֵם:
 "וְהוֹרְשֵׁתֶם אֵת הָאָרֶץ וַיִּשְׁבַּתֶּם בָּהּ, כִּי לָכֶם
 נָתַתִּי אֵת הָאָרֶץ לְרִשֵׁת אַתָּה", "וְהִתְנַחֲלֶתֶם אֵת
 הָאָרֶץ", [וּנְכַפֵּל זֶה הָעֵינָן בְּמִצְוֶה זֹ
 בְּמִקּוּמוֹת אַחֲרִים כְּאֲמָרוּ יִתְבָּרַךְ "בְּאִי

שְׁעוּלָה לְאָרֶץ מְקִיִּים
מִצּוֹת יִרְשָׁה. כָּל יְהוּדֵי שְׁקוּנָה פֹה
דִּירָה בְּאֶרֶץ, אֶפְלוּ חוֹזֵר לְחוּץ
לְאֶרֶץ, אֲבָל בְּרַגַע שֶׁהוּא קָנָה
דִּירָה הוּא קָנָה אֲדָמוֹת אֲזֵי הוּא
מְקִיִּים מִצּוֹת יִרְשָׁה וְיִשִּׁיבָה. עַל
כָּל יְהוּדֵי יֵשׁ חַיִּיב לִירֶשׁ אֶת
הָאֶרֶץ וּלְגַרֵּשׁ אֶת הַגּוֹיִם מִפֹּה, זֶה

חַיִּיב עַל כָּל יְהוּדֵי, זֶה חַיִּיב
תְּמִידֵי שֶׁהוּא חָל בְּכָל רַגַע! וְכָל
רַגַע שְׁלֹא מְקִיִּים אֶת הַמִּצְוָה אֲזֵי
עוֹבְרִים עַל מִצְוֹת עֲשֵׂה, אָדָם כָּל
רַגַע עוֹבֵר עַל 1,440 מִצְוֹת בְּיוֹם
שֶׁהוּא לֹא עוֹלָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,
שֶׁהוּא אוֹמֵר "כְּשִׁיבָא מְשִׁיחַ אֲנִי
אֶעֱלֶה", לְכָל הַפְּחוֹת שִׁישְׁתַּדֵּל,

מֵרֵאִי מוֹקוּמוֹת וְהַעֲרוֹת

וְכֹאשֶׁר לֹא אָבוּ לְעֹלוֹת בְּמֵאֶמֶר הַזֶּה, פְּתוּב
"וַתִּמְרוּ אֶת פִּי ה' אֱלֹהֵיכֶם", וְכֵן "לֹא שָׁמַעְתֶּם",
הַרְאָה שֶׁהִיא מִצְוָה, לֹא יַעֲדוּ וְהִבְטִיחָה.
וְזוֹ הִיא שְׁחַכְמִים קוֹרִין אוֹתָהּ מִלְחַמַת מִצְוָה,
וְכֵן אִמְרוּ בְּגִמְרָא סוּטָה: "אִמֵּר רַבָּא: מִלְחַמַת
יְהוֹשֻׁעַ לְכַבּוֹשׁ, דְּבְרֵי הַפֶּל חוֹבָה. מִלְחַמַת דְּדוֹד
לְהַרְחִיקָה, דְּבְרֵי הַפֶּל רְשׁוּת". וְלִשְׁוֹן סִפְרֵי:
"וַיִּרְשַׁתָּה וַיִּשְׁבַּתְּ בָּהּ: בְּזִכּוֹת שְׁתִּירֵשׁ - תִּשָּׁב".
וְאֵל תִּשְׁתַּבֵּשׁ וְתִאֲמַר, כִּי הַמִּצְוָה הַזֹּאת הִיא
הַמִּצְוָה בְּמִלְחַמַת שְׂבָעָה עֲמָמִי, שְׁנַצְטוּיֵנו
לְאֶבְדָּם, שְׁנֵאֲמַר: "הַחֲרָם תַּחְרִימִם". אִין הַדְּבָר
כֵּן. שְׁאֵנו נְצַטְוֵנו לְהַרְגוֹת הָאוּמוֹת הַהֵם
בְּהִלְחָמָם עִמָּנוּ, וְאִם רָצוּ לְהִשָּׁלִים - נִשְׁלִים,
וְנַעֲזֹבֵם בְּתַנָּיִם יְדוּעִים. אֲבָל הָאֶרֶץ - לֹא נִיחָה
אוֹתָהּ בְּיָדָם, וְלֹא בְּיַד זֹלָתָם מִן הָאוּמוֹת בְּדוֹר
מִן הַדּוֹרוֹת. וְכֵן אִם בְּרָחוּ הָאוּמוֹת הַהֵם מִפְּנֵינוּ
וְהִלְכּוּ לָהֶם, כְּמֵאֶמְרָם: "הַגְּרָגִישׁ פִּנְהָ וְהִלֵּךְ לוֹ
וְנָתַן לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרֹדֶף הוּא אֶרֶץ טוֹבָה כְּאֶרֶץ, אֲזֵי
זוֹ אֶפְרַיִם", נְצַטְוֵנו אֲנַחְנוּ לְבוֹא בְּאֶרֶץ וּלְכַבֵּשׁ
הַמִּדְּיוֹת לְהוֹשִׁיב בָּהּ שְׂבָטֵנוּ. וְכֵן אַחֲרֵי הַכְּרִיתָנוּ
אֶת הָעַמָּמִים הַהֵם, אִם רָצוּ אַחֲרֵי כֵּן שְׂבָטֵנוּ
לְעוֹזְבָה וּלְכַבֵּשׁ לָהֶם אֶת אֶרֶץ שְׁנַעַר אוֹ אֶת אֶרֶץ
אֲשׁוּר וְזוֹלָתָם מִן הַמִּקּוּמוֹת, אִינֵם רְשָׁאִים;
שְׁנַצְטוּיֵנו בְּכַבוּשָׁה וּבִישִׁיבָתָה.
וּכְמֵאֶמְרָם "מִלְחַמַת יְהוֹשֻׁעַ לְכַבּוֹשׁ", תְּבִין כִּי
הַמִּצְוָה הַזֹּאת הִיא הַכְּבוּשׁ. וְכֵן אִמְרוּ בְּסִפְרֵי:
"כָּל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ בְּפִי רַגְלְכֶם בּוֹ לְכֶם
נִתְּתִי בְּאֶשֶׁר" וְגו', "אִמֵּר לָהֶם: כָּל הַמְּקוֹם

שֶׁתְּכַבְּשׁוּ חוּץ מִהַמְּקוּמוֹת הָאֵלֶּה, הֲרִי הֵם
שְׂלֶכֶם. אוֹ רְשׁוֹת בְּיָדָם לְכַבּוֹשׁ חוּצָה לְאֶרֶץ עַד
שְׁלֹא יִכְבְּשׁוּ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל? תִּלְמוּד לומֵר:
"וַיִּרְשַׁתֶּם גּוֹיִם גְּדוֹלִים וְעַצְמִיִּים", וְאַחֲרֵי כֵּן: "כָּל
הַמְּקוֹם אֲשֶׁר" וְכו'. וְאִמְרוּ: "וְאִם תִּאֲמַר: מִפְּנֵי
מָה כִּבְשׁ דְּדוֹד אֲרַם נְהַרִים וְאֲרַם צוֹבָא, וְאִין
מִצְוֹת נוֹהֲגוֹת שָׁם? אִמְרוּ: דְּדוֹד עֲשֵׂה שְׁלֹא
כְּתוּבָה, וְהַתּוֹרָה אִמְרָה: מִשְׁתַּכְּבְּשׁוּ אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל, תַּהֲיוּ רְשָׁאִין לְכַבּוֹשׁ חוּצָה לְאֶרֶץ; וְהוּא
לֹא עֲשֵׂה כֵּן". הֲרִי שְׁנַצְטוּיֵנו בְּכַבוּשׁ בְּכָל
הַדּוֹרוֹת.
וְאוֹמֵר אֲנִי, כִּי הַמִּצְוָה שְׁחַכְמִים מִפְּלִיגִים בָּהּ,
וְהוּא דִּירַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עַד שְׁאֲמַרְוּ: "כָּל הַיּוֹצֵא
מִמֶּנָּה וְדָר בְּחוּץ לְאֶרֶץ - יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ כְּעוֹבֵד
עֲבוֹדָה זָרָה, שְׁנֵאֲמַר: כִּי גְרִשְׁנֵי הַיּוֹם מִהִסְתַּפַּח
בְּנַחֲלַת ה' לֵאמֹר לֵךְ עֲבַד אֱלֹהִים אַחֲרָיִם", וְזוֹלָת
זוֹ הַפְּלִגוֹת גְּדוּלוֹת שְׁאֲמַרְוּ בָּהּ - הַכֹּל הוּא
מִמִּצְוֹת עֲשֵׂה הַזֶּה, שְׁנַצְטוּיֵנו לְרִשְׁתׁ אֶרֶץ
וְלִשְׁבַּת בָּהּ. אִם כֵּן, הִיא מִצְוֹת עֲשֵׂה לְדוֹרוֹת,
מִתְּחִיל בְּכָל יְחִיד מִמֶּנּוּ, וְאַפְּלוּ בְּזִמְנֵי גְלוּת, כִּידוּעַ
בְּתִלְמוּד בְּמִקּוּמוֹת הַרְבֵּה. וְלִשְׁוֹן סִפְרֵי:
"מַעֲשֵׂה בְרִי יְהוּדָה בֶּן בְּתִירְיָה וְרַבִּי מִתְּנִי בֶן
חֲרֵשׁ וְרַבִּי חֲנַנְיָה בֶּן אַחֲרִי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי נְתַן,
שֶׁהֲיוּ יוֹצְאִין חוּצָה לְאֶרֶץ, וְהִגִּיעוּ לְפִלְטִיָּה, וְזָכְרוּ
אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְזָקְפוּ אֶת עֵינֵיהֶם, וְזָלְגוּ
דְּמַעוֹתֵיהֶם וְקָרְעוּ בְּגָדֵיהֶם, וְקָרְאוּ הַמְּקַרָּא הַזֶּה:
'וַיִּרְשַׁתָּה וַיִּשְׁבַּתְּהָ בָּהּ וְשִׁמְרַתָּ לְעֲשׂוֹת'. וְאִמְרוּ:
יִשִּׁיבַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׁקוּלָה כְּגוֹד כָּל הַמִּצְוֹת."

שִׁיעוּלָה מִשְׁהוּ...

ה'אמרי אמת" אָסֶף 500
מִשְׁפָּחוֹת, ה'אמרי
אמת" יש כָּאן אֶת הַסֵּפֶר, אִז
ה'אמרי אמת" בְּעֶצְמוֹ, אִז
כִּשְׁהוּא הִיָּה פֶה בְּפִסַּח
בְּ[תַר]צ"ח, פִּסַּח צ"ח, אִז הוּא
הִיָּה כָּבֵר לֹא שָׁמַר יוֹם טוֹב שְׁנֵי
שָׁל גְּלוּיֹת [לְמִרוֹת שֶׁהִיָּה גֵר בְּפּוֹלִין],
הוּא הִלְךְ עִם הַמַּקַּל בְּרוּחוֹב וְאָמַר
שֶׁהוּא כָּבֵר תּוֹשֵׁב אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,
הוּא רַק נוֹסֵעַ [חֲזֵרָה לְפּוֹלִין בְּכַדִּי]
לְהִבִּיא עוֹד 500 מִשְׁפָּחוֹת, כִּי
הַצְּבוּר בְּאֶרֶץ כָּלוּ הִיָּה חִלוּנִי, כָּל
מִי שֶׁנָּחַת — תּוֹךְ 24 שָׁעוֹת כָּבֵר
נִהְיָה חִלוּנִי. זָרַק אֶת הַתְּפִלִּין, זָרַק
אֶת הַכֵּל, לֹא הִיָּה פֶה דְּתִי אֶחָד.
כִּשְׁאֲנִי גִדְלַתִּי בְּחִיפָה לֹא הִיָּה
דְּתִי אֶחָד, חִיפָה זֶה הִיָּה "הַעִיר
הָאֲדָמָה" — עִיר שֶׁל עִיר
הַפּוֹעֲלִים, שֶׁהִם מְלֵהזְכִיר שֵׁם ה',
הִיָּה אֶסוּר לְהַזְכִּיר אֶת שֵׁם ה'.

הִיָּה אֶת יוֹסֵלָיָה רוֹזֶנְבֶּלְט, הוּא
בֹּא לְשִׁיר בְּדִיוֹק, שֶׁעֲכָשְׁו
צ"ג — מִבִּיא הַדְּבָר בְּעֵתוֹ, בְּ[שְׁנַת
תַר]צ"ג בְּכ"ב אִז נִרְצַח חַיִּים
אֶרְלוֹזוֹרוֹב בְּתִשְׁעַ וְחֲצִי בְּלִילָה,

וְאִז בְּשַׁבַּת הוּא עֹשֶׂה תְּכֵנִית, הוּא
שָׁר בְּמֵאָה שְׁעָרִים — יוֹסֵלָיָה
רוֹזֶנְבֶּלְט, הַיּוֹם זֶה הִיאֲרָצִיט
שָׁלוֹ, הוּא הִיָּה הַחֲזָן הַכִּי גְּדוֹל,
הוּא הִיָּה גֵר בְּאוֹמֵן, הִיָּה לוֹ קוֹל
כְּזֶה שֶׁכָּל הָעוֹלָם בָּא לְשָׁמַע
אוֹתוֹ, וּבִסוּף הוּא הִלְךְ עִם
[כּוֹבֵעַ] צִילִינְדֵר [שֶׁהִיָּה לְבוּשׁ
מוֹדֵרנִי]. [בְּתַחֲלָה] הוּא הִלְךְ עִם
שְׁטְרִימֵל, וּכְשֶׁהוּא עָבַר
לְאִמְרִיקָה הוּא כָּבֵר הִלְךְ עִם
צִילִינְדֵר, וְאִז כָּבֵר הִתְחִילוּ
הַחֲסִידִים לְפָרֵשׁ מִמֶּנּוּ, אָבֵל הוּא
הִגִּיעַ לְיַתְוָה וְיִרְאָה' בְּמֵאָה
שְׁעָרִים, הַכֵּל בְּ[שְׁנַת תַר]צ"ג,
בְּשַׁבַּת, זֶה הִיָּה שַׁבַּת כ"ב סִינּוֹן,
כָּבֵר כ"ג, כ"ד זֶה הִיָּה יוֹם רֵאשׁוֹן,
כ"ה זֶה הִיָּה יוֹם שְׁנֵי. וּבְשִׁלִּישֵׁי
בְּלִילָה הוּא נִפְטָר, אַחֲרֵי שֶׁהוּא
הִיָּה בֵּים הַמַּלַּח וְהוּא טָבֵל שֵׁם אִז
הוּא יָצָא עִם דְּלָקַת רֵאוֹת, אִז לֹא
הִיָּה אֲנִטִּיבִיוֹטִיקָה, אִם זֶה הִיָּה
הַיּוֹם זֶה לֹא הִיָּה קוֹרָה, אֶת
הַפְּנִיצִילִין הִמְצִיאוּ רַק בְּתַרפ"ט,
אַחֲרֵי אַרְבַּע שָׁנִים אִז הוּא נִפְטָר,
אִז זֶה עוֹד לֹא הִגִּיעַ לְאֶרֶץ
הַפְּנִיצִילִין, אִז לֹא הִיָּה שׁוּם
תְּרוּפָה נְגִד דְּלָקַת רֵאוֹת, וְהוּא

ביום ראשון הוא טבל בים המלח, והוא עשה תכנית על הירדן, הוא שר "בצאת ישראל ממצרים בית יעקב מעם לעז, היתה יהודה לקדשו" מה שאנחנו שרים עכשיו [בראש חודש תמוז] נשיר את זה גם ביום שני וגם ביום שלישי (– שני ימי ראש חודש תמוז), ישירו "בצאת ישראל... היתה יהודה לקדשו ישראל ממשלותיו, הים ראה ויגס הירדן יסב לאחור" – אז הוא לקח סירה על הירדן ושר את זה, אחרי זה הוא לקח סירה עד ים המלח,

שר גם על ים המלח, ואחרי זה הוא טבל בים והוא קבל דלקת ראות, ואחרי כמה שעות הוא נפטר, כלומר מראשון בצִהֲרִים עד חצות ביום ראשון בלילה, שזה כמו היום – ליל כ"ה. אז השירה שלו היתה כזו שירה שלא היתה בעולם, לא שמעו כזו שירה בעולם, והוא כבר נהיה קצת מודרני, הוא כבר הגיע לארצות הברית, הוא כבר התערבב אתם, כי אז בצ"ג מי שהגיע לארצות הברית גם נהיה חלוני על המקום, מי שנחת

טובות, לא מהציונים ולא... ולא מאוסישקין, יש רחוב אוסישקין בכל מקום, [-] וכל הקרן קימת זה היה הוא, [הרב פונה לבנו ר' נחמן ברלנד שליט"א]: אולי אתה עוד ראית את זה כשהיית ילד, אז היה קפות של קרן קימת, היו הולכים עם זה לבתים, מחלקים את זה - את (הקופות), וככה היו אוספים גרושים, היו אוספים גרושים. אבל החרדים — היה להם כספים בלי סוף, ארגזים שלמים של דינרי זהב [ועם זה יכלו להחזיק את כל ארץ ישראל ולפרנסם, וליישב כל הארץ בשומרי תורה ומצוות].

כי הגיעה משפחת לוריא, זה היה ר' שלמה זלמן לוריא הגיע פאן והגיעו מוילנה, מליטא הגיעו, הם הביאו אתם ארגזים שלמים של דינרי זהב, ואז היה עלי, עלי עשה מרד, עלי היה המושל במצרים, הוא עשה מרד נגד הסלטן [העותומני], המרד החזיק מעמד עשר שנים, משנת (תר"ץ עד ת"ש) [צריך להיות: תק"ץ עד ת"ר], הוא היה המושל פאן, עשר שנים

בארץ נהיה חלוני ומי שנחת בארצות הברית נהיה חלוני, [אמרו ש] היה אסור ליסע לא לארצות הברית ולא לארץ, בסוף היטלר בא והשמיד את כלם. אם היו באים לארץ...

אז ה"אמרי אמת" אמר שחיבים לעלות לארץ, אין דבר כזה. הוא אמר: אני אביא לפה 500 משפחות בבת אחת, וככה אנחנו הופכים את הארץ [לשומרי תורה ומצוות], 500 משפחות! לא שיקבלו חלוקה [כדי להתפרנס], ולא שיצטרכו לקבל מביבי תמיכה או מלגות מהציונים, אנחנו יכולים להחזיק את כל הארץ לבד. ר' לוי יצחק [בגדר] אמר: שהעשירים של טשעהרין יכלו להחזיק את כל ארץ ישראל, היה להם מרתפים של זהב, אז הוא [להם] אמר: את הכל תביאו לאומן, תחביאו באומן. בסוף הגיעו ה[-] [קומוניסטים] וגנבו את הכל. מרתפים שלמים היה בהם זהב עד התקרה, הוא אמר: כל אלו מטשעהרין יכלו להחזיק את כל ארץ ישראל. לא צריכים שום

הוא הִיָּה המושל פה — עלי, ואז הצליחו לבא המון יהודים מרוסיה, אחרי שהפילו אותו, לא הפילו אותו, הוא עָשָׂה אֶת זֶה בסיוע אנגליה וצרפת, הם עָזְרוּ לוֹ לְהַעֲיֵף מִפֶּה אֶת הַטּוֹרְקִים, שֶׁהֵם מְשֻׁלוּ פֹה, וְעַל יְדֵי זֶה הֵם יוֹכְלוּ לְבֹא וּלְמַשֵּׁל כְּאֵן — (הטורקים) [האנגלים] והצרפתים, בסוף הִיָּה אֵיזָה הַסֵּכֶם עִם הַטּוֹרְקִים, שְׂמַחְזִיקִים אֶת הַשְּׁלֵטוֹן הַטּוֹרְקִי מִתָּר, וְאֵז הִיָּתָה רְעִידַת אֲדָמָה, בְּתַרְצ״ז הִיָּתָה רְעִידַת אֲדָמָה בְּכ״ד טַבַּת, מִתּוֹ אֲלֵפִים בְּצַפַּת תּוֹךְ כְּמָה שְׁנִיּוֹת. רְעִידַת אֲדָמָה זֶה תּוֹךְ כְּמָה שְׁנִיּוֹת, שְׁלֹשִׁים וְאַחַד אֶלֶף אִישׁ בְּטּוֹרְקִיָּה נִהְרָגוּ תּוֹךְ כְּמָה שְׁנִיּוֹת (בְּרְעִידַת הָאֲדָמָה שֶׁהִתְרַחֲשָׂה בְּשִׁבְט תשפ״ג).

יְהִיָּה רְעִידַת אֲדָמָה וַיִּפְלוּ הַמַּסְגָּדִים וְהַכְּנִסְיּוֹת, אֲנַחְנוּ לֹא צְרִיכִים לְהַפִּיל שׁוּם כְּנִסְיָה, אֲבָל יְהִיָּה רְעִידַת אֲדָמָה וְהַכֵּל יִפֹּל. אֵז כְּתוּב בַּיּוֹם הַהוּא יִפְלוּ הַהָרִים וְהַגְּבְעוֹת וְכָל הַבָּתִּים יִפְלוּ, כָּל הַכְּנִסְיּוֹת וְכָל

הַמַּסְגָּדִים לֹא יִשָּׂאָר מֵהֶם זָכֵר. אֵל אַקְצָה כְּבָר נִפְל פַּעַם, בְּתַרְפּ״א הוּא נִפֵּל, הִיָּה רְעִידַת אֲדָמָה בְּתַרְפּ״א וְכָל הָאֵל אַקְצָה נִחְרַב לְגַמְרִי, אֲמָרוּ שֶׁהַיְהוּדִים עָשׂוּ אֶת זֶה (אֶת הַרְעִידַת אֲדָמָה...), אֲבָל ״הוֹכִיחוּ״ שְׁזֶה לֹא. וְאַחֲרֵי זֶה בְּתַרְפּ״ז הִיָּה רְעִידַת אֲדָמָה שְׁנִיָּה, וְאֵז ״חִיֵּי עוֹלָם״ נִשְׁבַּר לְגַמְרִי, וְאֵז בָּנוּ ״חִיֵּי עוֹלָם״ מִחֲדָשׁ.

עֲבָשׂוּ הִיָּה הַלְוִיָּה שֶׁל אַבְרָהָם דְּוִיק, הִיָּה לִפְנֵי שְׁבֻעִים הִיָּתָה הַלְוִיָּה שְׁלוֹ, הַחֲלִיטוּ לְכַרֵּחַ מִסּוּרְיָה [וכך הוא הגיע לארץ ישראל], אֵז בְּתַשׁמ״ב שְׁאַנְחָנוּ פִּלְשָׁנוּ לְבַנְיָן אֵז הִיָּתָה עָלֶיהָ אֲדִירָה מִסּוּרְיָה, אֲנָשִׁים בָּרַחוּ דְּרָךְ וַיִּנָּה דְּרָךְ טוֹרְקִיָּה דְּרָךְ לְבַנּוֹן, כִּכָּה הִבְרִיחוּ אֶת הַגְּבוּל, וְהַצִּיּוֹנִים לְקַחוּ אֶת כָּלֶם, אֶת כָּל הַיְלָדִים הֵם הַשְּׂמִידוֹ אוֹתָם, חֲלַק הִלְכוּ ל״מְזֻרְחִי״ אֵז הִלְכוּ עִם כְּפוֹת סְרוּגוֹת, נִהְיוּ חִלּוּנִים, נִהְיוּ ״חִלּוּנִים — דְּתִיִּים״, קוֹרְאִים לְזֶה ״חִלּוּנֵי — דְּתִי״, הַמְזֻרְחֵי זֶה ״חִלּוּנִים — דְּתִיִּים״! עוֹשִׂים מֵה

וּלְהַרְגִישׁ אֶת הַשִּׁירִים, וּלְהַרְגִישׁ
אֶת קְרִיאַת הַתּוֹרָה, וּלְהַרְגִישׁ,
לְחֵיוֹת אֶת הַחַוִּיָּה.

[בסעודת שבת צריך לדבר
מהפרשה] ויקרא זה

קשה, זה קרבנות, אבל [בחומש
במדבר] כל הפרשות זה ספורים,
ספורי מתח, איך שמגיע קרח
והוא משתולל, ואומרים לו:

תלך לישן, "בקר" (במדבר טז, ה) —
תלך לישן! תישן! הוא אומר: לא
רוצה. הוא היה משובב בנים,
הוא לא רצה לישן, הוא נסע
לחברון... נסע למרון... לא יודע
מה הוא עשה בלילה, אולי
לאומן הוא נסע... אז היו
אומרים את השם המפרש וטסים
לאומן וחוזרים, לא כמו
הפרימיטיביים היום עם
אירונים, זה רק שובב בנים
הפרימיטיביים. רבקה — הגיעה
עם השם המפרש, הגיעה מתרן,
היום יצאתי והיום באתי (על פי
סנהדרין זה, א: מדרש רבה בראשית טז, יא; פרקי
דבבי אליעזר פרק ט"ז; ומבא בראש"י על הפסוק
"ואבא היום אל העין", בראשית כד, מב),
אליעזר טס באויר. אליעזר אומר

שהם רוצים, אין להם... [וזה שהם
שומרים שבת זה כן] מה אכפת להם
לשמר שבת, מה, זה כסף לשמר
שבת, מה — אתה יושב עם
הילדים שלך. היה אחד דנציגר
הוא אומר אני שומר שבת, אני
יושב עם הילדים שלי בשבת, מה
זה, יושב עם המשפחה, יושב עם
הילדים...

אם לא [— אם אדם לא יושב עם
ילדיו בסעודת שבת] הילדים
יוצאים פושעים, יושבים בכלא.
אם האבא לא יושב אתם ושר
אתם ומספר להם ספורים ומראה
להם כל מיני דברים אז עכשיו זה
[פרשת] קרח עכשיו זה שלח לך,
אז אומרים כל מיני חדושים.
תמיד שלחן שבת היינו גומרים
בארבע אחרי הצהרים, הייתי
מגיע ב-11 מהתפלה, והיינו
מתחילים [את התפלה] ב-7:30 או
ב-7, והיינו עושים סעודה ארבע
שעות, אין פחות מארבע שעות
(א"ה: עין בן איש חי הלכות שנה ראשונה פרשת
נשא סעיף י')! אין דבר כזה! סעודת
שבת צריכים לעשות ארבע שעות
מינימום! ולהרגיש את הנגונים

לְאַבְרָהָם: אֵיךְ אֲנִי אֶלֶךְ? הֲרִגְתִּי
 לְפָנָי... אַבְרָהָם הָיָה בְּגִיל 75, [-]
 שָׁבַת י' עֲמוּד ב', 75, עֲכָשִׁיר
 אַבְרָהָם בְּגִיל 140, כְּלוּמַר 65
 שָׁנָה עָבְרוּ מֵאֵז שְׁ[אַבְרָהָם וְאַלְעָזָר]
 הֲרִגוּ שְׁנֵי מְלִיאָרְד שֵׁשׁ מֵאוֹת
 מְלִיוֹן, שְׁנֵי מְלִיאָרְד שֵׁשׁ מֵאוֹת
 מְלִיוֹן הֲרִגוּ, זֶה רִצַּח נוֹרָא, זֶה
 רִצַּח הַמּוֹנִים, זֶה אֵין לְזֶה מְחִילָה,
 אֵי אֶפְשֶׁר כָּכָה, שְׁנֵי מְלִיאָרְד
 לְהַרְג אֲנָשִׁים, לְרִצַּח אֲנָשִׁים,
 לְמָה? ! לּוֹקַח חוֹל, זוֹרֵק חוֹל —
 נִהְיָה תְּרַבּוֹת, לּוֹקַח קֶשׁ — נִהְיָה
 חֲצִים, אֵי אֶפְשֶׁר כָּכָה.

”מִגֵּן אִם יֵרָאֶה וְרִמַּח בְּאַרְבָּעִים
 אֶלֶף בְּיִשְׂרָאֵל” — זֶה
 בְּשִׁירַת דְּבוּרָה (שִׁפְטִים ה, ח), גַּם אֵז
 רַק זָרְקוּ חוֹל וְאַבְנִים וְקֶשׁ, ”מִגֵּן
 אִם יֵרָאֶה”, וְלֹא רָאוּ, כְּתוּב ”וְהָיָה
 בְּיוֹם מְלַחֲמַת וְלֹא נִמְצָא תְּרַב
 וְחֲנִית בְּיַד כָּל הָעָם אֲשֶׁר אֵת
 שָׂאוֹל וְאֵת יוֹנָתָן וְתִמְצָא לְשֹׂאוֹל
 וְלִיּוֹנָתָן בְּנוֹ”, כְּתוּב בַּתְּנַ”ךְ
 (בְּשִׁמוּאֵל א') בְּפָרֶק יג (פְּסוּק כב), בֵּימֵים
 הָהֵם לֹא הָיָה לֹא תְּנִית וְלֹא תְּרַב

רַק [לְשֹׂאוֹל וְלִיּוֹנָתָן בְּנוֹ]. אֵז אוֹמֵר רַבִּי
 חֲגִי: [מִנְיוֹ הָיָה לָהֶם תְּרַב וְחֲנִית? שְׁמֵלֶאֶד בָּא
 וְהִבִּיא לָהֶם. וְרַבְּנָן אָמְרִי:] שְׁזָה נִפְל
 מֵהַשָּׁמַיִם (מְדַרְשׁ רַבָּה שִׁיר הַשִּׁירִים ה, כב).
 (רַבְּנָן אוֹמְרִים:) [רַבִּי חֲגִי אוֹמֵר:] שְׁבָא
 מֵלֶאֶד. רַבִּי חֲגִי אוֹמֵר שְׁבָא
 מֵלֶאֶד, וְרַבְּנָן אוֹמְרִים שְׁזָה נִפְל
 מֵהַשָּׁמַיִם (וְעַד בְּגִלְיוֹן פְּרֻשַׁת קִנְיָן מֵאַמֵּר ג).
 אֵז לֹא הָיָה לֹא תְּרַב וְלֹא תְּנִית,
 כָּאֵן בְּפָרֶק י”ג, הִלְכוּ לְמַלְחָמָה
 בְּלֵי תְּרַב וּבְלֵי תְּנִית. ”וְחָרַשׁ לֹא
 יִמְצָא בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל” — אֵין
 חָרַשׁ, אֵין תְּרַב, צְרִיכִים לְלַטֵּשׁ
 אֵת הַמְּחַרְשָׁה... ”כִּי אָמְרוּ
 פְּלִשְׁתִּים פֶּן יַעֲשׂוּ הָעֲבָרִים תְּרַב
 אוֹ תְּנִית” (שְׁמוּאֵל א' יג, ט), ”וַיִּרְדּוּ כָּל
 יִשְׂרָאֵל הַפְּלִשְׁתִּים לְלַטֹּשׁ אִישׁ
 אֵת מְחַרְשָׁתוֹ” — לְלַטֹּשׁ אֵת
 הַמְּחַרְשָׁה, ”וְאֵת אֲתוֹ” — אֵת
 הָאֵת, אֵת הַמְּעַדְרִים, ”וְאֵת
 קַרְדָּמוֹ” (שָׁם, כ) — אֵת הַקַּרְדָּם, אֵת
 הַגְּרוֹזָן, הַכֹּל הָיָה רַק אֶצֶל
 הַפְּלִשְׁתִּים, הָיָה אֲסוּר לְהַחְזִיק
 סִכִּין שֶׁל מַתְּכָת. ”וְהִיתָה הַפְּצִירָה
 פִּים”⁴ |” פִּים לְמַחְרַשַׁת וְלֵאֲתִים

מוראי מקומות והערות

או צריכים להוריד.

4 - כי יש שאלה אם מתר [-] ספין של פלסטיק
 בשבת, זה שאלה, אם זה גם כן, אם זה חוד מאד

חגי בשם רבי יהודה: מלאך, מלאך הביא להם חרב וחנית — זה שנים, לשאול ויונתן — המלאך המציאה לו. ורבנן אמרי: לא, לא, זה ירד מהשמים, נפל מהשמים חרב וחנית ששאול יהיה לו משהו ביד, משום כבוד המלכות.

כי שאול היה צריך להיות מלך עולם, ברית עולם כתוב, [שמואל הנביא אמר לשאול:] אם היית שומע בקולי — מחכה עוד דקה היה לך ברית עולם, היה לך כהנת עולם היה לך, אז הקדוש ברוך הוא המציאה לו — הקדוש ברוך הוא זרק לו חרב מהשמים, חנית מהשמים. לא היה חרב, אנשים הלכו למלחמה. [ללא חרבות].

במלחמת דבורה גם כן, היא לא — אפלו ספין היא לא לקחה, [גל] היא לקחה יתד, יתד זה עבה, [אם מנסים להרג את סיסרא עם יתד — הוא חייב להתעורר, איך הוא לא להתעורר? זה פלא! הוא חייב להתעורר, [ומשיראה אותה עומדת עליו עם יתד] הוא יחנק אותה

ולשלוש קלשון ולהקדמים ולהציב הדרבן" (שם, כא) — הקדמים הדרבן הכל אצל הפלשתים. "והיה ביום מלחמת ולא נמצא" ... (שם, כב) — אין חרב אין חנית אין כלום, כתוב במדרש רבה בקדושים חלק ב', לא היה חרב לא היה חנית, אין חרב אין חנית, כאן במדרש רבה, הנה תביא חלק ב'.

"ויגידו לשאול לאמר הנה העם חטאים לה'" — הם לא יודעים דיני שחיטה, הם לא בודקים את הספינים, אז שאול שחט עד י"ד, יש י"ד הלכות, י"ד בדיקות לספין, זו שבועה ה' חמשה ועוד שנים זה ארבע עשרה. אמר להם: כסדר הזה תהיו שוחטים ואוכלים. והיכן פרע לו הקדוש ברוך הוא? ביום מלחמה, בזכות ששאול שחט אז פרע לו ה' ביום מלחמת... זה סוף קדושים, "והיה ביום מלחמת ולא נמצא חרב וחנית ביד כל העם אשר את שאול ואת יונתן ותמצא לשאול וליונתן בנו". [מי המציאה לו?] אז אמר רבי

הַתְּעַבֵּר בִּיעֵל, כִּינֹן שֶׁהוּא הַתְּעַבֵּר
כִּה אִז הִיא יְכַלֶּה הִיא יְכַלֶּה לְדַקֵּר
אֶת סִסְרָא.

כָּל הַעֲבוּדָה זֶה שֶׁהַצְדִּיק מִתְּעַבֵּר
בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד, מִה שְׂאָדָם
מִתְּפַלֵּל — זֶה הַצְדִּיק מִתְּפַלֵּל,
הַצְדִּיק מִתְּפַלֵּל בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד.

וְאַחֲרֵי זֶה אֶצֵּל זְבוּלוֹן: "שִׁמַּח
זְבוּלוֹן בְּצִאתָךְ" (דְּבָרִים ל"ג,

יח), וְהַנְּשִׂיא זֶה "אֵלִיָּאב בֶּן חֶלֶץ"
(בַּמִּדְבָּר א, ט), אֵלִיָּאב בֶּן חֶלֶץ זֶה
זְבוּלוֹן. נִתְנָאֵל בֶּן צוּעֵר זֶה
יִשְׁשַׁכָּר. כִּי נִחְשׁוֹן לֹא הִסְפִּים
שִׁיכְתְּבוּ נְשִׂיא, הוּא הֶלֶךְ מִכּוֹת,
פֶּה הוּא הֶלֶךְ עַד הַסּוֹף, לֹא הָיָה
אֶכְפֵּת לוֹ מִשָּׁה רַבִּינוּ, לֹא הָיָה
אֶכְפֵּת לוֹ כְּלוּם; אֵתָה לֹא תִכְתַּב
נְשִׂיא! "וַיְהִי הַמַּקְרִיב בַּיּוֹם
הַרְאִשׁוֹן אֶת קָרְבָּנוּ נִחְשׁוֹן בֶּן
עַמִּינָדָב [לְמִטָּה יְהוֹדָה]" (בַּמִּדְבָּר ז, יב),
לֹא כָּתוּב נְשִׂיא לְבָנֵי יְהוֹדָה,
כָּתוּב "נְשִׂיא לְבָנֵי יִשְׁשַׁכָּר",
"נְשִׂיא לְבָנֵי זְבוּלוֹן", "נְשִׂיא לְבָנֵי
רְאוּבֵן", "נְשִׂיא [לְבָנֵי שְׁמַעוֹן",
"נְשִׂיא [לְבָנֵי גַד", "נְשִׂיא לְמִטָּה
אֶפְרַיִם" ו"נְשִׂיא לְבָנֵי מְנַשֶּׁה",
"נְשִׂיא לְבָנֵי בְנֵימִינָן", כָּל פַּעַם

בְּאֵלְפִית שְׁנֵיָה, אָדָם עוֹשֶׂה
תְּנוּעָה כְּזֹאת וְגַמְרָנִי, זֶה כְּזֶה
תְּנוּעָה זֶה אֵלְפִית שְׁנֵיָה, אֶצְלוֹנוּ
זֶה לֹקַח עוֹד שְׁלֹשֶׁת רַבְעֵי שְׁנֵיָה,
אָבֵל לְסִסְרָא זֶה לֹקַח אֵלְפִית
שְׁנֵיָה, הוּא הָיָה שִׂיא הַזְרִיזוֹת
שְׁבַעוּלָם — בְּאֵלְפִית שְׁנֵיָה הוּא
חוֹנֵק אוֹתָהּ, עַד שֶׁהִיא תִדַּע מִה
שֶׁנַּעֲשֶׂה אֵתָה הוּא כְּבָר חֲנֹק
אוֹתָהּ.

[ולבן מפני מסירות נפשה] היא
יותר גדולה משרה רבקה
רחל לאה, זה גימטריא בדיוק —
מנשים באהל תברך, "יעל אשת
חבר הקיני" — אשת זה 701
חבר זה 210 זה בדיוק 911,
הקיני זה 175 זה 1086, זה
גימטריא "שרה רבקה רחל
ולאה" — שרה 505 רבקה 307
רחל זה 238 [לאה זה 36] זה בדיוק
הגימטריא [1086]. ואתרי זה פעם
שנייה: "מנשים באהל תברך" —
מנשים זה 440 באהל זה 38 זה
478 ועוד תברך זה 622 זה בדיוק
1100, 110 "שרה רבקה רחל לאה" ועוד
"דוד המלך, אז דוד המלך

בְּרַגַע שְׁאִין אֶת הַתְּאֵוָה הַזֹּאת אֹז
 אֵין כְּלוּם, אֵין שׁוּם דְּבַר. כְּתוּב
 שְׁבִנּוֹת יִשְׂרָאֵל לֹא הָיָה לָהֶם אֶת
 הַתְּאֵוָה הַזֹּאת בְּכֻלָּל. כִּי אַחֲרֵי
 חֲטָא הָעֶגְלָה ה' לָקַח לָהֶם אֶת
 הַתְּאֵוָה, [הַנְּשִׂיּוֹת] לֹא עָשׂוּ חֲטָא
 הָעֶגְלָה, רַק הַגְּבֻרִים, "וַיִּתְּפְּרְקוּ"
 (שְׁמוֹת ל"ב, ג) — פְּרָקוּ לָהֶם [- לְנִשְׂיָיִם]
 אֶת הָאֲזֻזִּים. אֹז הֵם נִשְׂאָרוּ עִם
 חֲצֵי אֲזֻז.

לְבָנָי, לְנִשְׂיָיִם אָסוּר לְעַבְדַּ בְּרֹאשׁ
 חֲדָשׁ, לְכַבֵּס, רַק מֵה
 שְׁנַצְרָךְ [כִּיּוֹן שְׁקִיבִלוּ אֶת הַרֹאשׁ
 חוֹדֵשׁ לַיּוֹם טוֹב], הַיּוֹם יֵשׁ כְּבָר
 טִיטוּלִים (שְׁזָה חֹד פְּעַמִּי), פְּעַם הָיָה

"נְשִׂיאָה" "נְשִׂיאָה" "נְשִׂיאָה",
 וְאַחֲרֵי זֶה יֵשׁ לָנוּ דָן, דָּן אֲשֶׁר
 וְנִתְּפְּלִי, זֶה "לְנִשְׂיָא דָן" "לְנִשְׂיָא
 אֲשֶׁר"...

כִּי בְּאֲשֶׁר לֹא הָיָה נְדוּת בְּכֻלָּל,
 בְּאֲשֶׁר — כְּתוּב בְּתַנָּא דְּבִי
 אֲלֵיהּוּ — שְׁלֹא הָיָה בְּהֵם נְדוּת,
 מֵרַב הַקְּדוּשָׁה שְׁלָהֶם לֹא הָיָה לָהֶם
 נְדוּת, אִם אִשָּׁה קְדוּשָׁה — הִיא לֹא
 נְדָה, אֵין. לֹא [H] שְׁעַר, לֹא שׁוּם
 דְּבַר, בְּנּוֹת יִשְׂרָאֵל הָיוּ — וַיִּצְא
 שְׁמֹךְ בְּגוּיִם, "שְׁמֹךְ בְּגוּיִם" —
 שְׂיָדְעוּ שְׁאֲצֵל הַיְהוּדִים אֵין
 שְׁעָרוֹת בְּכֻלָּל, אֵין דְּבַר כְּזֶה, רַק
 אַחֲרֵי הַחֲרָבָן. לֹא הָיָה דְּבַר כְּזֶה.

חתולים (שְׂזָה רַב פְּעָמֵי שְׁהִיּוּ מִכְבָּסִים וּמִשְׁתַּמְּשִׁים שׁוֹב), חתולים הֵיָה מְתָר לְכַבֵּס, אָבֵל הַיּוֹם יֵשׁ כֶּבֶר טִיטוּלִים לֹא צְרִיךְ לְכַבֵּס, אֵינן לָהּ שׁוֹם צְרִיךְ לְכַבֵּס, הִיא יְכוּלָה לְכַבֵּס יוֹם קֹדֶם לְפָנֶי הַשְּׂקִיעָה, וְאַחֲרֵי זֶה אַחֲרֵי צֵאת הַכּוֹכָבִים [שְׂבִמּוּצָאֵי רֵאשׁ חֲדָשׁ], שְׁלֹא תְכַבֵּס בְּרֵאשׁ חֲדָשׁ, זֶה יוֹם שֶׁל תְּפִלָּה וְשִׁירָה, אֲפֹלוּ אֲצֵל הַגּוֹיִם זֶה יוֹם שֶׁל שִׁירָה.

הַשְּׂבֵת — זֶה שִׁירָה, יֵשׁ כֶּפֶר בְּצִרְפָּת, [עוֹבְדִים] בְּאֲמָצֵעַ הַשְּׂבִיעַ, וּבַשְּׂבֵת לֹא עוֹבְדִים, רַק מִתְּפִלָּלִים, אוֹכְלִים הַמְּשַׁפְּחָה בְּיַחַד. כִּי אֲצֵל הַחֲלוּנִים אֵינן מְשַׁפְּחָה בַשְּׂבֵת, הֵינּוּ מְשַׁפְּחָה אַחַת בְּרַחוּב זְבוּלוֹן, הֵייתִי שָׁם אֲנִי הַשְּׂתַגְעֵתִי [אֵיךְ] מִלְּמֻדִים, אֵינן מְשַׁפְּחָה אֵינן כְּלוֹם, הַיְלָדִים יוֹצְאִים הַחוּצָה, הוֹלְכִים לְדִסְקוֹטְקִים, לְבָרִים, אֵינן שׁוֹם הָיִ עִם הַמְּשַׁפְּחָה, אֵינן כְּלוֹם, אַחֲרֵי זֶה הַיְלָדִים יוֹשְׁבִים בְּבֵתִי כְּלֹא, הַיְלָד הוּא כְּלוֹ יֵצֵר הָרַע, הוּא — אִם הָאָבִא לֹא בְּבֵית, הוּא לֹא אוֹכֵל עִם הָאָבִא, אִזּוֹ הוּא הוֹלֵךְ

וּמִתְחַבֵּר עִם חֲבָרִים רְעִים. אוֹ שֶׁהוּא בַשְּׂבֵת קֹדֶשׁ הָאָבִא גָמַר אֶת הַתְּפִלָּה הוּא הוֹלֵךְ לִישׁוֹן — הַיְלָד יוֹצֵא הַחוּצָה, וְאִזּוֹ הוּא מוֹצֵא אֶת עֲצָמוֹ בְּכֹלָא, הוּא מוֹצֵא סְמִים, אִזּוֹ הוּא מוֹכֵר סְמִים, סוֹחֵר בְּסְמִים, הוּא לוֹקַח בְּעֲצָמוֹ סְמִים. אִזּוֹ הַשְּׂבֵת זֶה בַשְּׂבִיל לְשֵׁבֶת עִם כָּל הַמְּשַׁפְּחָה. כְּתוּב בְּ(בְּן אִישׁ חִי?) שֶׁשְּׂבֵת זֶה לְשֵׁבֶת עִם הַמְּשַׁפְּחָה, זֶה הַשְּׂבֵת, שְׁיוֹשְׁבִים וְשָׂרִים אֲתָם וּמְנַגְּנִים אֲתָם, וְשָׂרִים אֶת כָּל הַזְּמִירוֹת, וְאַחֲרֵי זֶה אוֹמְרִים דְּבָרֵי תוֹרָה, מֵה זֶה בְּלֶק, מֵה זֶה קִרַח, מֵה זֶה שְׁלַח לָךְ.

אִזּוֹ הוּא (- יוֹסֵף) אָמַר לָהֶם (- לְאַחִים): אֲתָם תִּהְיוּ מְרַגְּלִים, לֹא יִשְׂאָר זְכַר מִכָּל עֲשֵׂרֶת הַשְּׂבֵטִים. לֹא נִשְׂאָר שׁוֹם זְכַר. וְלַעֲתִיד לְבֹא מְשִׁיחַ יַחְזִיר אוֹתָם. אֵיךְ הוּא יַחְזִיר אוֹתָם? אֵיךְ הוּא יִמְצָא אוֹתָם? הֵם כֶּבֶר הַתְּבוּלָה בַּגּוֹיִם. כְּתוּב שְׁפִינֵן שְׂבָנוֹת יִשְׂרָאֵל הַתְּבוּלָה בַּגּוֹיִם אִזּוֹ הֵם נִהְיוּ בְּעֲצָמָם גּוֹיֹת. אִם לְאָדָם נִשְׂאָר אֵינָהּ יְהוּדוֹת אִזּוֹ הוֹלְכִים לְפִי

חֵלֶן שֶׁבֵט זְבוּלוֹן, כְּתוּב
 "כִּלְא לֹב וְלֹב" כְּתוּב בְּדַבְרֵי
 הַיָּמִים (א פָּרָק יב) שֶׁהֵם הָיוּ הוֹלְכִים
 לְמַלְחָמָה בְּלִי לֹב! שׂוֹאֵל רַבִּי
 תַּנְחוּמָא: וְכִי אֶפְשָׁר לְלַכֵּת
 לְמַלְחָמָה בְּלִי לֹב? מַלְחָמָה זֶה
 יוֹתֵר מִיּוֹם כְּפוּר, כִּי מַלְחָמָה זֶה
 כָּל הַחֲתִילִים מְקַבְּלִים מְקַבְּלִים
 תְּשׁוּבָה אוֹמְרִים תְּהִלִּים, כָּל
 הַחֲתִילִים, גַּם הַיְהוּדִים חֲלוּנִים
 כְּשֶׁהוֹלְכִים לְמַלְחָמָה... הַיּוֹם
 כְּכֹר אֵין מַלְחָמוֹת מִמַּלְחָמַת יוֹם
 כְּפוּר כְּכֹר אֵין לָנוּ מַלְחָמוֹת,
 מִמַּלְחָמַת יוֹם כְּפוּר אֲזַי בְּאַיְבִים
 שֶׁם נִהְיָנוּ אֵיזָה 40 אוֹ 25 אָנִי לֹא
 זוֹכֵר בְּדִיוֹק, בְּדִיוֹק עֲמָדוֹ שֶׁם
 חֲתִילִים בְּאַיְבִים הִתְכוּנְנוּ לְהַפְנִס
 לְלִבְנוֹן, פְּתָאם נִכְנָס פְּגוּ [-].
 עֲכָשִׁיו חִיזְבָּא לְלֵה אָמַר שֶׁהֵם
 כְּכֹר כּוֹבְשִׁים אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ
 לָהֶם מִסְפִּיק חֲתִילִים, אִם רַק תַּעֲשׂוּ
 דְּבַר אַחַד נִגְדָנוּ — הַטִּילִים יִגִּיעוּ
 עַד תֵּל אַיְבִי, וְאַנְחָנוּ נַחֲסֵל פֹּה
 אֶת כָּל הַגְּלִיל, אֲנַחְנוּ נִכְבֵּשׂ אֶת
 הַכֹּל.

הֵיִינוּ בְּחִיפָה, הֵיִינוּ בְּאִים לְחִיפָה
 כָּל שָׁנָה, עַד שְׂאֵמָא שְׂלִי

הָאֵמָא, אֶכֶּל שׁוּם יְהוּדוֹת לֹא
 נִשְׂאָר, אֵין לֹא בְּאַפְגְּנִיסְטוֹן וְלֹא
 בְּפָקִיסְטוֹן וְלֹא בְּהוֹדוֹ, זֶה הַכֹּל בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל, הֵם קוֹרְאִים לְעֲצָמָם
 "אַבְרָהָמִינִים", "אַבְרָהָמִינִים" —
 שְׂכֵלָם בְּנֵי אַבְרָהָם, כָּלָם, כָּל
 נְפָאֵל, נְפָאֵל, טִיבֵט, הַכֹּל זֶה בְּנֵי
 אַבְרָהָם, קוֹרְאִים לָהֶם
 "אַבְרָהָמִינִים" — הֵם בְּנֵי
 אַבְרָהָם, שֶׁהוּא נָתַן לָהֶם מִתְּנוּת
 (בְּרֵאשִׁית כה, ו) — הוּא נָתַן לָהֶם
 שְׂמוֹת, בְּשִׁבִיל לְעֲשׂוֹת גְּסִים,
 לְעֲשׂוֹת נְפִלְאוֹת, וְהַמְדָרְשׁ אוֹמֵר
 שֶׁהֵם נִמְצְאִים שֶׁם מַעֲבָר לְהַרְרֵי
 חֲשֵׁךְ, וְהוּא בָּנָה לָהֶם תְּקֵרָה
 לְמַעַלָּה וְהֵם בְּתוֹךְ הַהָרִים, וַיֵּשׁ
 שָׁם יְהוֹלְמִים שְׂמֵאִירִים כְּמוֹ
 שְׂמֵשׁ, הוּא נָתַן לָהֶם יְהוֹלְמִים
 מֵאִירִים כְּמוֹ שְׂמֵשׁ, הַיְהוֹלְמִים
 הָאֵלֶּה בָּאוּ מִגֵּן עֵדֶן. כָּל הַיְהוֹלְמִים
 זֶה; אָדָם פְּטוּדָה בְּרֵקֶת, נִפְךְ סְפִיר
 יְהוֹלְמִים, לְשֵׁם שָׁבוּ וְאַחֲלָמָה,
 תְּרִשִׁישׁ שֶׁהֵם יִשְׂפֹה. זֶה הַכֹּל בְּ
 מִגֵּן עֵדֶן, זֶה הַכֹּל יְהוֹלְמִים מִגֵּן
 עֵדֶן, כָּל הַיְהוֹלְמִים זֶה מִגֵּן עֵדֶן, זֶה
 הַכֹּל בְּ מִגֵּן עֵדֶן.

אֲזַי לְזְבוּלוֹן הוֹלְכִים, אֶלְיָאָב בֶּן

נפטרָה הַיִּינוּ בָּאִים לְחִיפָה, עַד תִּשְׁנֶ"א, אֶתְּה נֹלְדָת בְּכ"ה אָז הָיִתְּ כָּבֵד בֶּן 26, כָּבֵד הָיָה לָךְ יְלָדִים אָז, אָז תִּשְׁנֶ"א הַיִּינוּ נוֹסְעִים לְחִיפָה בְּכָל חֹפֶשׁ הַגְּדוּל, עַד תִּשְׁנֶ"א, הַיִּינוּ נוֹסְעִים לְחִיפָה.

לְחִיפָה הַרְבֵּיהַ נִכְנָס. חִיפָה זֶה עַד פֹּה, יָפוּ זֶה "עַד פֹּה", כִּי כְּתוּב שֶׁהֵיט הַתִּיכּוֹן הַתַּחֲמִיל בְּסִיבֵילָיָה וְהֵלֶךְ לְצַפּוֹן הֵלֶךְ יְמִינָה עַד חִיפָה, וְהֵלֶךְ שְׂמֵאלָה עַד גִּיבְרָלְטֹר — עַד כִּיפִי בְּרַבְרִיאָה, זֶה הַתַּחֲמִיל בְּסִיבֵילָיָה הֵיט, הֵיט בְּדוֹר אָנוּשׁ וְדוֹר הַמְּבוּל, הוּא הַתַּחֲלֵק לְשָׁנִים; בְּדוֹר אָנוּשׁ הוּא הֵלֶךְ יְמִינָה, כְּלוּמֵר בְּדוֹר אָנוּשׁ הוּא הֵלֶךְ עַד כִּיפִי בְּרַבְרִיאָה — זֶה גִּיבְרָלְטֹר — גִּיבְרָלְטֹר טָאָרִיכ. וְאַחֲרֵי זֶה - (בַּמְּבוּל) הוּא הֵלֶךְ לְכוּוֹן חִיפָה, חִיפָה זֶה חֵי פֹה, יָפוּ זֶה עַד פֹּה, עָכּוּ זֶה עַד כָּאן, אָז יִצְאָה בַּת קוֹל וְאָמְרָה "עַד כָּאן", לָכֵן הֵיט נִכְנָס בְּעָכּוּ קִצֵּת, נִכְנָס פְּנִימָה, כִּי עַד שֶׁהַבַּת קוֹל יִצְאָה הוּא רָצָה לְהַכְנִס הַלְּאָה. יִצְאָה בַּת קוֹל וְאָמְרָה "עַד כֹּה" "עַד כֹּה".

אִז לָכֵן הַכְּרָמֶל — "כִּי כְּתוּב בְּהָרִים וּכְכְרָמֶל בַּיָּם יָבוֹא" (יְרֵמְיָהוּ מו, יח), תָּבוֹר הָיָה בְּהָרִים וְהַכְּרָמֶל בַּיָּם יָבֹא, הַכְּרָמֶל הָיָה בַּיָּם, הָיָה בְּתוֹךְ הַיָּם, מְצֵאוּ שָׁם מְאָבְנִים — דָּגִים מְאָבְנִים, כָּל מִינֵי סֻרְטָנִים מְאָבְנִים, חִיּוֹת יָם. אִז הַכְּרָמֶל זֶה הַמְּקוֹם הַכֵּי חָשׁוּב, שָׁם קָבֵר אֱלִישָׁע, שָׁם אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא, שָׁם הוּא הוֹרִיד אֵשׁ מִהַשָּׁמַיִם, [וְכָל הַעָם עָנּוּ:] "ה' הוּא הָאֱלֹקִים ה' הוּא הָאֱלֹקִים" (מְלָכִים א' יח, לט). וְלַעֲתִיד לָבֹא ה' יַחְבֵּר אֶת כְּרָמֶל עִם תָּבוֹר עִם הַר הַמּוֹרִיָּה עִם הַר סִינַי — בְּיַחַד! "וְהָיָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נִכּוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית ה' בְּרֹאשׁ הַהָרִים" (יִשְׁעִיָּהוּ ב, ב) — "בְּרֹאשׁ הַהָרִים" זֶה תָּבוֹר כְּרָמֶל, וְכְתוּב (תְּהִלִּים פט, יג): "תָּבוֹר וְחַרְמוֹן בְּשִׁמְךָ יִרְנְנוּ", אָבֵל לַעֲתִיד לָבֹא בֵּית הַמִּקְדָּשׁ יִהְיֶה עַל תָּבוֹר כְּרָמֶל וְסִינַי וְהַר הַמּוֹרִיָּה, כָּל הָאֲרָבֶעַת הַהָרִים יִהְפְּכוּ לְהַר אֶחָד, אָז ה' יַחְבֵּר אֶת הַתָּבוֹר עִם הַר הַמּוֹרִיָּה, אֶת הַכְּרָמֶל עִם הַר הַמּוֹרִיָּה.

אִז "מִזְבֹּלוֹן יוֹצְאֵי צְבָא עֲרֻכֵי

הולכים, הם הולכים אחרי הצדיק, אותם לא מעניין כלום, אם מישהו אמר "בשם ה'", דבורה אמרה בשם ה' לצאת למלחמה...

בי דבורה למדה אותם פריעה, הם לא ידעו פריעה. כתוב שאברהם, כתוב מפרש ביבמות, בזהר בדרך עו עמוד ב', שאברהם לא פרע, הוא רק עשה מילה בלי פריעה, הפריעה — רק חידש את זה משה רבינו, ואחרי זה במדבר לא מלו בכלל אז יהושע בא ומל אותם שנית (יהושע ה), מה זה "שנית"? — שהוא למד אותם

מלחמה", זבולון הולכים בלא לב — הם לא צריכים לב, הם לא צריכים לב. ליהושע — אין לו ראש, וזבולון — הולכים בלא לב, ואיך הם הולכים בלא לב?! אלא, הם הולכים עם הצדיק! כי ברוך שואל את דבורה (שפטים ד): מי ילך אתי? עכשיו תכריז מלחמה על סוריה, על רוסיה מלחמה על איראן, מי ילך אתך? מי יבא אתך? כלם סרבנים, אף אחד לא רוצה ללכת. אז למי אני ילך? (אמרה לו דבורה): קח לך מזבולון ומנפתלי, זבולון ונפתלי הם התמימים, הם

דין פריעה! עכשיו מיהושע ועד
דבורה לא היה פריעה, לא ידעו
דיני פריעה, לא היה ממני ללמד.
אז מיהושע עד דבורה זה מאתים
שנה, זה 196 שנה בדיוק, כי יש
לנו 30 שנה של הזקנים ויהושע
— 28 (של יהושע) ועוד 2 (של הזקנים)
זה שלשים, 8 כושן רשעתים —
38, אחרי זה יש לנו 40 של
עתניאל בן קנז זה כבר 78, אחרי
זה יש לנו 18 של עגלון זה 96,
מ-96 יש לנו 80 שנה של אהוד
בן גרא שהרג את עגלון — זה
176, ואחרי זה סיסרא עוד 20 —
196! אז מהכניסה לארץ ועד
מלחמת דבורה זה 196, זה נקרא
מאתים שנה, [מהכניסה לארץ
עברו] מאתים שנה, כבר לא ידעו
פריעה כבר לא ידעו כלום, הכל
שכחו, לא היה מי שילמד אותם
פריעה. עד שבאה דבורה
והתחילה ללמד פריעה, אם אתם
לא... אין לך מה לבוא אלי יותר,
תקיימו מצות פריעה. ואחרי זה
מציצה, זה הכל זה דבורה למדה
— "בפרע פרעות בישראל"

(שפטים ה, ב).

"אשת לפידות" (שם ה, ד) — היו
רואים עליה לפידות, כל
היום היא היתה אש להבה, כל
היום היא היתה לפידים, דבורה
היתה מקפת בלפידים. כמו יונתן
בן עזיאל, עכשיו יונתן בן עזיאל,
היום זה בדיוק מדברים עכשיו,
עכשיו כ"ו [סיון שאומרים העולם שהוא
יום הלולת יונתן בן עזיאל, כדמפרש ואזיל],
אני לא יודע אומר ה"דבר בעתו"
שזה לא יודעים בדיוק, לא
יודעים איפה הוא קבור ולא
יודעים [את תאריך הפטירה]... זה
מסרת כזאת, האר"י לא העיד
כלום. אנהנו אומרים כ"ו (עין בגליון
פרשת קרח מאמר ד), עכשיו זה יונתן
בן עזיאל, נדליק אחרי זה נר
ליונתן בן עזיאל, אז כל עוף
הפורח מעליו היה נשרף. פעם
— אדם למד תורה — היה מקף
באש! כתוב שרבי אבהו היה
מקף באש, הנה זה כאן נקרא את
זה [במדרש רבה] שיר השירים:
שכשרבי אבהו היה לומד תורה
הוא היה מקף באש (עין בגליון פרשת
קרח מאמר ד). אפלו רבי אבהו שהוא
מהאמוראים — היה מקף באש,
יונתן בן עזיאל היה מקף באש,

אלו עם אלו כגון רבי אבא בר מימי וחכריו, "צוארן בחרוזים" — בשעה שהיו חורזים בדברי תורה ומדברי תורה לנביאים ומנביאים לכתובים והאש מתלהטת סביבותיהם.

אפלו רבי יהושע ורבי אליעזר היה ברית מילה, ירדו למטה למרתף, וכל הבית התחיל לבער בלהבות אש, זה היה [בברית של] אלישע בן אבויה, בא אבויה והוא התחיל לצעק: באתם לשרף לי את הבית? מה זה כאן? פושעים! אנשי עולם התחתון שורפים בית! היה להם איזה גפרורים, לא יודע מה היה להם שם, הם שפכו בנזין, לא יודע מה שהם עשו — כל הבית עלה בלהבות! הביאו מטוסים מין, מטורקיה...

[כשהיתה שרפה] בפרמל [בשנת תשע"א חנוכה], אז הביאו מטוסים מין — זה לא עזר כלום, מסוקים הביאו, עד שהביאו "ספר טנק", ספר טנק זה כל חמש דקות שמונים טון, יש לו [מיקל] שהוא מכיל שמונים

דבורה היתה מקפת באש, כל אחד היה מקף באש פעם, מקף באש להכה ממש. אז כתוב [במדרש רבה] בשיר השירים בדרך, ששרפי אבהו היה לומד תורה הוא היה מקף באש, הוא כבר מהאמוראים. (רבי אלעזר בן עזריה) רבי אלעזר בן עזריה היה מקף באש, זה חגיגה יד עמוד ב'. "צוארן בחרוזים" (שיר השירים א, י) — יא עמוד ב', מה זה "חרוזים"? — שחורזים דברי תורה אז זה "צוארן בחרוזים", אז כלם היו מקפים באש, "צוארן בחרוזים" אלו התלמידים שחוזרין צואריהם לשמע דברי תורה מפיהם כאדם שלא שמע דברי תורה מימיו.

כתוב שכשירבעם בן נבט היה אומר דברי תורה, היה אומר חדושים [שלא שמעתו און מעולם], "ושגיהם לבדם בשדה" (מלכים א' יא, ט) — כתוב [שאמר] חדושים שלא שמעתן און מעולם.

דבר אחר: "נאוו לחייה בתרים" — בשעה שמיללין ההלכה

טון, והוא שואב — אם זה ליד הים הוא שואב את זה מהים, כל חמש דקות הוא שופך שמונים טון, זה ככה את השרפה בכרמל, זה בער ארבע ימים, מגר שני ושל חנפה שני — שלישי — רביעי — חמישי, רק בנר חמישי זה נכבה השרפה, וכל הקבוצים עלו באש; בית ארן, ישוב בית קשת, כל מיני קבוצים עלו באש מממש, נשרפו! כל מה שמעץ — נשרף, ומה שמאבן — אז זה התקלקל, כמו בזכרון כל הבתים התקלקלו שם. לא איפה ששגיא, אבל היה שם עוד שרפה על הכרמל אז כל הבית נהרס, הרהיטים נהרסים, מהחם, מהעשן, מהכל...

אז עכשיו, עכשיו אנחנו מדברים על זה ש"תבור בהרים וככרמל בים יבוא", שקל פעם שלמדו תורה האש היתה מקיפה אותם. (רבי אלעזר בן עזריה) [רבי אלעזר בן ערד], יונתן בן עזיאל — היום זה היארצייט, כלם יסעו הלילה אחרי מעריב, יגמרו מעריב בעשר אז מגיעים תוך שעה וחצי, אפשר להגיע ועומדים שם

שעה, היינו מתפללים שחריות ביונתן בן עזיאל, פעם היינו נוסעים קבוע, מתפללים שחרית והכל, עושים שם שחרית, ועושים שם שבע תקון הכללי, זה היה קבוע ככה חצי שנה, נוסעים גם לחוני המעגל.

את חוני המעגל מצאו, מצאו מצבה שכתוב "חוני המעגל", שחפרו התימנים הגיעו שם לחצור, בנו את חצור — התימנים, הם בנו את דגניה, בנו את הכל. אז הם חפרו, פתאם הם נופלים לבור מאה מטר, רואים מערה, רואים כתוב "זה חוני המעגל". אז חוני המעגל זה ברור שזה מבית שני, כי הוא היה בין בית ראשון לבית שני, בן שבעים שנה. "היינו כחלמים", אז הוא היה שבעים שנה, כי "היינו כחלמים", אז שבעים שנה — הוא נרדם בסוף בית ראשון והוא התעורר בתחלת בית שני, והוא כבר לא מכיר כלום, הוא רואה בית מקדש חדש שהוא לא הכיר אותו, הוא אמר: מה זה הבית מקדש הזה

הוא דְּכָתִיב (דְּבָרִים ד, יא) "וְהָהָר בָּעַר
בְּאֵשׁ". אָדָם לומד תּוֹרָה אִז הָהָר
בּוֹעֵר בְּאֵשׁ. הָהָר בּוֹעֵר בְּאֵשׁ
וּמְלַהֶטֶת סְבִיבָהּ.

רַבֵּי אָבֵהוּ — כָּכֵר אַמּוֹרָא, רַבֵּי
אָבֵהוּ זֶה סוֹף הָאַמּוֹרָאִים,
כְּתוּב שְׁנֹשׁוֹת הַקִּיסָר וְנִעְרוֹת
הַקִּיסָר הָיוּ יוֹצְאוֹת וְשָׂרוֹת
לְכַבּוּדוֹ, הָיוּ עוֹמְדוֹת בְּשׁוֹרָה
וְשָׂרוֹת, זֶה גְמָרָא בְּסִנְהֶדְרִין.
כְּשֶׁרַבֵּי אָבֵהוּ הָיָה יוֹשֵׁב וְדוֹרֵשׁ
וְאֵשׁ מְלַהֶטֶת סְבִיבוֹתָיו, רַבֵּי
אָבֵהוּ.

וְאוֹתוֹ דְּכָר רַבֵּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבֵּי
יְהוֹשֻׁעַ, הֵם (– שְׂאֵר הַמִּסְבִּים
בְּבִרְיָת שֶׁל אֱלִישֶׁע בֶּן אַבּוּיָה) הָיוּ מְדַבְּרִים
עַל [-], עַל מְטַבְּעוֹת דִּיגִיטָלִיִּים,
הַיּוֹם קוֹרְאִים לָזֶה מְטַבְּעוֹת
דִּיגִיטָלִיִּים, בְּאִיזָה מְטַבֵּעַ
לְהַשְׁקִיעַ... אִז כָּלֵם בְּבִרְיָת נִפְגְּשׁוּ
כָּלֵם, כָּל הַמְלִיוֹנָרִים,
הַמְלִיאָרְדִיסְטִים [וְדַעוּ בִּינְיָהִם]; אִיפֹה
לְהַשְׁקִיעַ אֶת הַמְלִיאָרְד דּוֹלָר?
בְּאִיזָה מְטַבֵּעַ דִּיגִיטָלִי? מָתִי הוּא
יַעֲלֶה, מָתִי הוּא יֵרֵד... אִז הֵם [רַבֵּי
אֱלִיעֶזֶר וְרַבֵּי יְהוֹשֻׁעַ] לֹא יִכְלוּ לְסַבֵּל אֶת
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, הֵם הָיוּ אֲנָשִׁים

כָּאֵן? הוּא אָמַר: אוֹ חֲכָרוּתָא אוֹ
מִיתוּתָא, אֲנִי חוֹנֵי הַמַּעֲגָל, נְהִירִין
לִי שְׂמַעְתָּתָא, אֲנִי חוֹנֵי הַמַּעֲגָל,
נְהִירִין לִי שְׂמַעְתָּתָא, הוּא אָמַר
נְהִירִין לִי שְׂמַעְתָּתָא כְּבִשְׁנֵי חוֹנֵי
הַמַּעֲגָל.

אוֹ בֶן עֲזַאי הָיָה יוֹשֵׁב וְדוֹרֵשׁ
וְהָאֵשׁ סְבִיבוֹתָיו — בֶּן עֲזַאי,
וְגַם (רַבֵּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן עֲזַאי) [רַבֵּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן עֲזַאי]
הָיָה דוֹרֵשׁ וְהָאֵשׁ מְלַהֶטֶת
סְבִיבוֹתָיו (תְּנִיגָה י"ד, ב, וְעַן בְּגִלְיוֹן פְּרִשְׁתֵּי קַרְח
מֵאֲמָר ד'). אֲזַלְוֹן וְאֲמַרוֹן לְרַבֵּי
עֲקִיבָא: רַבֵּי! בֶּן עֲזַאי יוֹשֵׁב
וְדוֹרֵשׁ וְהָאֵשׁ מְלַהֶטֶת סְבִיבוֹתָיו.
הֵלֶךְ אֶצְלוֹ וְאָמַר לוֹ: שְׂמַעְתִּי
שְׂהִיִּית דוֹרֵשׁ וְהָאֵשׁ מְלַהֶטֶת
סְבִיבָהּ. אָמַר לוֹ: הֵן, כֵּן כֵּן. [אָמַר
לוֹ: שְׂמַא בְּחֻדְרֵי מְרַכְבָּה הָיִיתָ עֶסֶק?]
אָמַר לוֹ: לֹא, לְמַדְתִּי פְּרִשְׁתֵּי קַרְח,
לְמַדְתִּי עֲכָשְׁיו פְּרִשְׁתֵּי קַרְח, הָיִיתִי
יוֹשֵׁב וְחוֹרֵז בְּדַבְּרֵי תוֹרָה,
וּמִתּוֹרָה לְנִבְיָאִים, וּמִנְבִיאִים
לְכַתּוּבִים, וְהָיוּ הַדְּבָרִים שְׂמַחִים
כְּנִתְיָנְתָן מִסִּינֵי, כְּמוֹ שְׂבָהָר סִינֵי
יֵרְדֶה אֵשׁ גַּם עֲכָשְׁיו יֵרְדֶה אֵשׁ,
כְּנִתְיָנְתָן מִסִּינֵי. [כֵּן עֶקֶר נִתְיָנְתָן
מִסִּינֵי לֹא בְּאֵשׁ הָיוּ נִתְיָנִין? הֲדָא

מחוץ לספור הזה, בשום אפן לא יכלו לסבל, אמרו: אנחנו פורשים מפה, בורחים מפה. זה היה רבי אליעזר ורבי יהושע, ירדו למרתף, ירדו חמש קומות למטה, זה היה וילה ענקית חמש קומות למטה היה מרתף, ירדו למרתף וסגרו את הדלת, התחילו ללמד פרשת קרח. פתאם — בום! אש פורצת! כל הבית לוחט בלהבות אש, כל הבית מקף בלהבות אש, הגיעו מטוסים מרוסקים מיון מטורקיה [לנסות לכבות את האש] — לא הצליחו כלום. בסוף הביאו מטוס מארצות הברית — "ספר טנק", ואז גם כן כשהוא הגיע אז הם אמרו את זה (- את המידות של הצינורות) לפי אינצ'ים [כמו שנהוג באמריקה], אנחנו הבנו את זה בסנטימטרים והם התכוננו לאינצ'ים, אמרו "שתים וחצי" — הם אמרו באינצ'ים ואנחנו אמרנו בסנטימטרים, הכנו צינורות לפי סנטימטרים, אצלם היה החורים בגדל של אינצ'ים, כל אינץ' [-] סנטימטר. אז עוד 12 שעות [התעכבו] לחנם [עד

שהכינו צינורות בגודל המתאים], הוא שרף עוד כמה קבוצים, לא נשארו זכר. עד שהתאימו את הצינורות לחורים שבמטוס ואז הוא ירד לים ושם כל חמש דקות הוא שאב שמונים טון מים וככה תוך שש שעות כבו את השרפה.

אז פעם זה היה דבר רגיל שהכל בוער באש, זה היה דבר רגיל יומיומי. כמו בחגיגה יד עמוד ב', שיירדו מהחמור. אמר רבי אלעזר בן ערף שהוא רוצה לדרש במעשה מרפכה. ירד [רבי יוחנן בן זכאי] מהחמור. [ואמר] אני לא יכול [לדרש] [לשמע אותך הורש במעשה מרפכה] כשאני על החמור, התישב על הסלע [ודרש] וכל העצים התלהטו באש (הובא בארץ בגליון פרשת קרח מאמר ד, עמ' שם). [-] אמר אני ראיתי את הכל, אני הייתי שם אני ראיתי את האש, ראיתי את הכל. ורבי יוחנן גם כן, היינו בהר סיני, כשאנחנו לומדים דברי תורה אנחנו בהר סיני. כשאנחנו לומדים דברי תורה אנחנו עומדים בהר סיני — וההר בוער

בֹּאשׁ — אִז יוֹרְדַת אֵשׁ.

אוֹתוֹ הַדְּבָר דְּבוֹרָה הַנְּבִיאָה,
כְּשֶׁהִיא אִמְרָה שְׁעוּרֵי
תוֹרָה. כְּתוּב שִׁיעֵל אִמְרָה שְׁעוּרֵי
תוֹרָה. הַצֵּלְפוֹנִית — הִיא הִיתָה
גִּלְגוּל שֶׁל צֵלָה, צֵלָה הִלְכָה עִם
חֲמֵשׁ רְעֵלוֹת, אִז צֵלָה הִלְכָה עִם
חֲמֵשׁ רְעֵלוֹת. וּפְנִנָה זֶה עֵדָה —
מִלְשׁוֹן "עֲדִי", זֶה עֲדִיִּים, זֶה
לְשׁוֹן "עֲדִיִּים", אִז פְּנִנָה הִיָּה לָהּ
עֲשָׂרָה יְלָדִים אֲבָל כָּלֵם מִתּוֹ לָהּ,
"עַד עֲקָרָה יְלָדָה שְׁבַעַה וְרַבַּת
בָּנִים אֲמַלְלָה" כִּכָּה כְּתוּב (בְּשִׁמוּאֵל
א' ב, ה). מִי "יְלָדָה שְׁבַעַה"? כְּתוּב
שְׁחַנָּה יְלָדָה] שֶׁלֵּשׁ בָּנִים וּשְׁתֵּי בָנוֹת
וְעוֹד שְׁמוּאֵל וְעוֹד אֶחָד, אִז זֶה
שְׁבַע. וְכָל יֶלֶד שְׁנוּלָד אֲצֵל חַנָּה
נִפְטְרוּ שְׁנַיִם אֲצֵל פְּנִנָה [עַל שֶׁהִיתָה
מְצַעֲרָתָה], עַד שְׁבַשְׁנַיִם הָאֲחֵרוֹנִים
הִיא [- פְּנִנָה] נִפְלָה לָהּ [- חַנָּה]
לְרַגְלִים, וּבִקְשָׁה סְלִיחָה. כִּי [בְּעוֹד
חַנָּה הִיתָה עֲקָרָה הִיתָה פְּנִנָה מְצַעֲרָתָה בְּדַבְרֵיִם
וְאוֹמְרָת לָהּ: עַכְשָׁיו יָרַד גֶּשֶׁם, שְׁלֵג,
תִּקְנִי לָהֶם סוּדָר, תִּקְנִי לָהֶם
מַעִיל, תִּקְנִי לָהֶם מַגְפִּיִּים, לָמָּה
אֵת לֹא קוֹנָה, מַגִּיעַ הַטְּנָדָר...

הִילְדִים פְּשוּט... אִם הָאִמָּא לֹא

מְחַכָּה לְיֶלֶד הוּא נִכְנָס

לְשִׁכְנִים וְלֹא יוֹדְעִים מִי גָּנַב
אוֹתוֹ, בְּעֶשֶׂר הָאִמָּא רוֹאָה שְׂזָה
לֹא הִילְד שְׁלָה, כְּכֹר קָרָה כְּאֵן
פְּעַמִּים שְׁהָאִמָּא לֹא חִכְתָּה
לְטְנָדָר כְּשֶׁהוּא מַגִּיעַ הִילְד בְּגִיל
אַרְבַּע יוֹצֵא מִהַטְּנָדָר נִכְנָס לְאִיזָה
דִּירָה קְרוּבָה, רוֹאָה אִיזָה דָּלֶת
פְּתוּחָה — נִכְנָס, עַכְשָׁיו נִרְדָּם
שֵׁם, וְהָאִמָּא — יֵשׁ לָהּ עֲשָׂרָה
יְלָדִים הִיא לֹא שָׂמָה לֵב מִי שְׁלָה
וּמִי לֹא שְׁלָה. בְּקִשִּׁי הִיא
מִשְׁתַּלְטֶט, בְּקִשִּׁי הִיא חִיָּה, בְּקִשִּׁי
הִיא נוֹשֶׁמֶת, פְּתָאֵם בְּעֶשֶׂר בְּלִילָה
הִיא רוֹאָה זֶה לֹא יֶלֶד שְׁלָה, הִיא
מִתְחִילָה לְהִתְקַשֵּׁר; שֶׁל מִי
הִילְד? וּבִנְתִים כְּכֹר הִיוּ כְּאֵן,
וּכְכֹר קָרָאוּ לְמִשְׁטָרָה, וּכְכֹר הִלְכוּ
עִם רַמְקוּלִים בְּרַחוּבוֹת... הוּא
נִרְדָּם אֲצֵל מִיִּשְׁהוּ. אִז אִם הָאִמָּא
לֹא מְחַכָּה לְטְנָדָר הִילְד נִעְלָם לוֹ
פְּתָאֵם.

אִז הִיא הִיתָה צוֹעֶקֶת לָהּ [- חַנָּה
לְפְנִינָה]: תַּחֲכִּי לְטְנָדָר, מַה יִּהְיֶה
אַתָּה אֵת לֹא מְחַכָּה לְטְנָדָר? תִּרְדִּי
מִהָר לְפָנַי שֶׁהִילְד יִכְנָס לְשִׁכְנִים
וְיִלְךְ לָךְ לְאִבּוֹד.

ב'הרעמה (שמואל א' ו, י) — יש דגש ברי"ש, מי שיודע בדקדוק יודע שאין דגש, א' ע' ה' ח' — אין דגש, אותיות גרוניות. יש "שפתיות" ויש "שניות" יש חמש מוצאות הפה כנגד חמש עולמות, כנגד אדם קדמון וכנגד עתיק וכנגד אריך כנגד אבא ואמא וזעיר אנפין, זה "פנימיות" "שפתיות" "לשוניות" זה חמש מוצאות הפה, ו"גרוניות" זה יוצא מהגרון, כל פעם שאדם אומר הוא מדגיש את הח' או את הר' אז הוא מחבר אבא ואמא, החיך למעלה זה אבא והגרון למטה זה אמא, וכל דבור שאנחנו מדברים אנחנו עושים יחוד אבא ואמא! כל דבור, כל מלה שאנחנו מוציאים איזה דבור מהפה שלנו יש יחוד אבא ואמא! ולכן כשאדם רק אומר דברי תורה — הוא מחזיר את כל העולם בתשובה. הוא לא צריך להגיד דרשות, הוא לא צריך להגיד כלום. להגיד דרשות זה בשביל לצאת ידי חובה, כי הוא לא מצליח רק עם תפלה להחזיר,

כמו שרבי נתן מסביר שבחנכה הלכו למחמה, בפורים לא הלכו למחמה, היה מחמה אבל גוים מתו ולא יהודים. זה "רבים מעמי הארץ מתיידיים כי נפל פחד היהודים עליהם" (אסתר ח, יז), הרגו שבעים וחמש אלף במקום להרג יהודים בכל מקום, שום יהודי לא נהרג, עדין הדם נחשב הפקר. לכן "וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם" זה בסוף המגלה (בפרק ט, כח).

עכשיו שמעתי את הדרשה על עשרים ושלש — כ"ג סיון, מתי היה שמחה? אחרי שפבר יצאו האגרות השניות, לפני שיצאו האגרות השניות עוד לא היה שום שמחה, הפרקליטות היא אותה פרקליטות והשופטים זה אותם השופטים, שעכשיו עושים ועדה לבחירת שופטים זה אותם שופטים, אותם מגנלים, אותם פושעי ישראל, אותם משחתים, אותם שמאלנים, שאומרים שהארץ הזאת שיכת לערבים

קראו "רישא קטיעא", כי האר"י
 אומר (בשער הפסוקים פרשת שלח לה)
 שהם רצו להרג את יהושע, כי
 כלם מתבלבלים, מה זה
 "ענותותו"? כתוב בתרגום
 יונתן (במדבר יג, טז), למה הוא -
 [הושע] קבל את היו"ד [של שרה, והלא
 לפניו כבר היו שהוסף לשמם יו"ד];
 "העמרמי, היצהרי, הראובני",
 — כלם קבלו יו"ד אבל זה לא
 היו"ד של שרה. היו"ד של שרה
 זה רק ליהושע, מה הוא זוכה?
 מה הפרוטקציה הזאת? למה
 הכל הולך עם פרוטקציות?
 איפה ואיפה! איפה השויון?
 איפה הנשיאה בנטל? איפה
 הקומונה? קומוניזם זה שויון...
 למה רק הוא מקבל את היו"ד?
 מה מגיע לו? מה הוא עשה? אז
 אומר התרגום יונתן: כד חמא
 משה ענותותיה של יהושע.
 איפה היה הענוה? איפה רואים

ענוה? איפה רואים ענוה?!

אלא, בזה שהוא הסכים ללכת,
 כי התכנית היתה סכול
 ממקד, קוראים לזה "סכול
 ממקד", טוח אפס, הוא רק יישן

וצריכים לפנות את כל הישובים,
 הם אמרו: אם אנחנו עולים
 לשלטון אנחנו מפנים את כל
 הישובים, גמרנו, בשביל מה
 צריך לריב עם הערביים יומם
 ולילה? אבל כשיפנו את
 הישובים אז הם גם ירצו את תל
 אביב, יגיעו לתל אביב, ככה הם
 נמצאים בגבול לבנון, ככה [אבל
 אם יבצעו זממם חס ושלום] הם
 יגורו בפיז הם ירצו את תל אביב,
 יהיה להם נשק יהיה להם
 אורוגנים יהיה להם הכל יש
 להם היום. החזבאללה אמר שיש
 לו כבר טילים עד תל אביב,
 תעשו משהו קטן אז אני... אז
 לכן אני לא מוכן לגור בתל
 אביב, בשום אופן לא, אפילו
 שהציעו לי, אני רציתי לעבר
 לשם אבל אמרו שיש טילים, אני
 לא יודע, אני לא כזה אמיץ, אני
 לא כזה גבור...

אז מדברים כאן ש"בלא לב
 ולב", יהושע היה בלי ראש,
 וזבולון בלי לב. אז כשאדם הולך
 אחרי הצדיק אז הוא בלי לב, אין
 לו לא לב ולא ראש. אז ליהושע

— נתקע בו סכין. הוא עושה את כל הבעיות. אז כתוב (במדבר יג, כו): "ויִלְכוּ וַיִּבְאוּ" — כמו שִׁבְאוּ בַעֲצָה רָעָה הֵלְכוּ בַעֲצָה רָעָה (סוּטָה לה), אֲנַחְנוּ חוֹזְרִים נִסְפָּר עַל הַעֲנָקִים, נִמְצֵא סְפוּרִים. שְׁאִין, לֹא נִכְנָסִים בְּלִי מֹשֶׁה, אִם מֹשֶׁה מֵת — לֹא צָרִיךְ לְהִכָּנֵס. אֲבָל מֹשֶׁה לֹא מֵת, אֹמֵר ה' "עֲשֵׂה מַאֲמָרוֹת": אִי, מֹשֶׁה חֵי עוֹד אֲרַבְעִים שָׁנָה?! וְאֶפְלוּ לְפִי הֲהוּא אֲמִינָא שְׁלָהֶם שְׁמֹשֶׁה יְמוֹת מִיָּד אֲזִי אֹמֵר ה' "עֲשֵׂה מַאֲמָרוֹת": זֶה הַכּוֹנֵה שִׁיְהִיָּה תַחֲתֵי הַמֵּתִים, אִם הַצַּדִּיק מֵת אֲזִי יְהִיָּה תַחֲתֵי הַמֵּתִים, גְּמֻרְנוּ, זֶה תִקּוֹן הָעוֹלָם, בְּרַגַע שֶׁהַצַּדִּיק מֵת... אִם כִּפְשׁוּטוֹ מֹשֶׁה מֵת, כִּי מֹשֶׁה לֹא מֵת, כְּתוּב בְּגִמְרָא שֶׁבֵּת (דף פח) שֶׁהָרָאוּ לָהֶם אֵת הַמַּטֵּה שְׁלוֹ וְאֵת הַכֶּלֶל, הַשְּׁטֵן בָּא וְאָמַר "מֹשֶׁה מֵת" — לֹא רָצוּ לְהֵאֱמִין לוֹ.

אז עכשיו אלֶדֶד וּמִיָּד אֹמְרִים

❁ מראי מקומות והערות ❁

"מֹשֶׁה מֵת" אֲזִי מְרִים נוֹסַעַת לְאוּמָן, הַרְבֵּיהּ אֹמֵר לָהּ: תִּסְתַּכְּלִי בְּסַעֲיָי "ג, יֵשׁ סַעֲיָי "ג, אֲנִי לֹא יוֹדַע אִם אַתֶּם לוֹמְדִים אֵת הַסַּעֲיָי הַזֶּה, אֲנִי לֹא יוֹדַע, סַעֲיָי "ג, אַתֶּם לוֹמְדִים? שׁוּבוּ בָנִים לֹא לוֹמְדִים אֵת הַסַּעֲיָי הַזֶּה! אֲזִי יֵשׁ סַעֲיָי "ג, זֶה לֹא מִתְאַיִם לְגִלוֹת אוֹתוֹ, זֶה כָּל אֶחָד יִפְתַּח לְבַד בְּבֵיתוֹ, וּכְפֹשׁוּט חֲיָבִים מִיָּתָה, אִם אָדָם עוֹשֶׂה טְעוֹת קִטְנָה הוּא חֲיָב מִיָּתָה, וְהַרְבֵּיהּ אָמַר לָהּ לְמִרְיָם: תִּקְרְאִי סַעֲיָי "ג — תְּבִינִי לְמָה "מֹשֶׁה מֵת". הִיא פְּתַחַה [בְּסַעֲיָי] "ג, נִהְיָה לָהּ חֲשֵׁךְ בְּעֵינַיִם, קָרָאָה לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן: אַהֲרֹן, מַה עוֹשִׂים פֹּה?...^[5] כְּתוּב בְּאוֹת נ' [- עַרְךָ נְאוּף] סַעֲיָי "ג, כָּאֵן בְּאוֹת נ', יֵשׁ פֹּה הַשְּׁלֵמָה אֲזִי זֶה מְרַכֵּב מִכְּמָה כְּמָה סַעֲיָי, חֶלֶק רֵאשׁוֹן י"ג.

זֶה מַה שְּׁמֵרִים שְׁמַעְהָ כִּשְׁהִיא הִיָּתָה בְּאוּמָן הִיא שְׁמַעְהָ שֶׁהַרְבֵּיהּ אֹמֵר לָהּ: אֵת רוֹצֵה

⁵ כָּל אֶחָד יִקְרָא לְבַד סַעֲיָי "ג, סִפֵּר הַמֵּדוֹת [עַרְךָ נְאוּף] סַעֲיָי "ג: וְכָל אֶחָד יִקְנֶה סִפֵּר הַמֵּדוֹת, אֲנִי לֹא יוֹדַע אִיפֹה מִשְׁיָגִים אֵת זֶה הַיּוֹם, פֵּעַם הָיוּ מְחַלְקִים אֵת זֶה בְּחֻמֵּם - הַרְשָׁלָר, הָאֵחָ שְׁלָה.

עֲכָשְׁיוּ הָיִיתִי בְּבֵית חוֹלִים יוֹם שָׁלֹם, חֲפִיתִי שִׁבְאוֹ
 יַעֲשׂוּ שָׁם הַפְּגָנוֹת, חֲפִיתִי שְׁיִהְיֶה שָׁם קִצֵּת רַעֲשׁ,
 חֲתָכוּ אוֹתֵי תַחֲכוֹת, הוֹצִיאוּ לִי דָם, מִה, הִנֵּה שָׁם
 נִהְרוֹת שֶׁל דָּם הִנֵּה שָׁם, אֲף אֶחָד לֹא מֵאִיעַ, אִז חֲבִיב
 לְהִגִּיעַ בְּפַעַם הַבָּאָה! אִז זֶה דְּבָרִים נוֹרְאִים מִה
 שֶׁעָשׂוּ שָׁם, הֵייתִי עַד עֲכָשְׁיוּ בְּבֵית חוֹלִים, עַד
 עֲכָשְׁיוּ, אִז מְרִים גַּם בֵּן מְרִים גַּם בֵּן,
 עֲכָשְׁיוּ הִיא נוֹסַעַת לְאוֹמֵן, הִיא
 שׁוֹאֵלֶת אֶת הַרְבֵּיהַ: מִה קוֹרָה?
 הוּא אוֹמֵר לָהּ: תִּקְרְאִי סְעִיף י"ג.

אִז "מֹשֶׁה מֵת" — אוֹמֵר
 הַ"עֲשֶׂרָה מֵאֲמֵרוֹת": זֶה
 תַּחֲתֵת הַמֵּתִים, אִם מֹשֶׁה יָמוֹת
 יִהְיֶה תַּחֲתֵת הַמֵּתִים. מֹשֶׁה חֵי
 וְקִיָּם! הַצְּדִיק חֵי וְקִיָּם! הַצְּדִיק
 רוֹאֶה אוֹתָנוּ כָּל שְׁנֵיָהּ! וְהוּא חֵי
 וְקִיָּם! הוּא חֵי וְקִיָּם!

אִז זֶה מִה שֶׁהִבֵּאנוּ כָּאֵן, מִשִּׁיר
 הַשִּׁירִים: עַל רַבִּי אֲבֵהוּ יִרְד
 אִשׁ. הַגְּמֵרָא אוֹמְרֶת בְּחִגְיָהּ, כָּאֵן
 חִגְיָהּ חִגְיָהּ סִפָּה מוֹעֵד קָטָן, יֵשׁ
 כָּאֵן מוֹעֵד קָטָן, (שְׂרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה)
 [שְׂרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָף] יִרְד מִהַחֲמוֹר
 וְהִקְיָפָה אוֹתוֹ אִשׁ, (רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה)
 [רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָף], רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן
 עֲרָף, רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָף, שׁוֹיָהּ
 הַחֲדָשׁ הַזֶּה... "הַחֲדָשׁ הַזֶּה לְכֶם"

לְדַעַת לְמָה "מֹשֶׁה מֵת"? הִנֵּה, מִי
 שֶׁמְחַסֵּר עוֹנֵת אֲשֶׁתוֹ, וְיֵשׁ לָהּ
 צַעַר מְזֵה, כִּי הַ"פְּסָקִי תִשׁוּבָה"
 מְסַבֵּיר מִה זֶה "אוֹי לָהֶם
 לְנִשְׁוֹתֵיהֶם" "לְנִשְׁוֹתֵיהֶם" —
 הִיא לֹא דְבָרָה עָלֶיהָ, מְרִים לֹא
 הִבִּינָה אֶת הַנְּבוּאָה שֶׁל אֶלְדָּד
 וּמִיָּדָד, וְהִיא לֹא הִבִּינָה אֶת
 הַדְּבָרִים שֶׁל צְפוּרָה. צְפוּרָה
 יוֹדַעַת שֶׁהִיא מִתְחַתֶּנֶת עִם קָדָשׁ
 קָדָשִׁים, אֵינן לָהּ, אֲשֶׁה אֵינן לָהּ אֶת
 הַתְּאֵוָה שִׁישׁ לְאִישׁ, בְּפָרֶט אַחֲרֵי
 שֶׁהִיא לֹא חֲטָאָה בְּחֲטָא הַעֲגָל —
 לְקַחוּ לָהּ אֶת הַתְּאֵוָה הַזֹּאת, אִז
 הִיא מְסַכְּמָה לְהַכֵּל [- הֵינּוּ לְעַנְיֵי
 פְּרִישׁוֹת] אֵינן לָהּ בְּעֵינָהּ. אָבָל אִם
 הִיא רוֹאֶה שֶׁהוּא מְדַבֵּר עִם
 מִישֶׁהִי אַחֲרֵת וְאֵתָהּ לֹא, וְאִז הִיא
 "מִשְׁתַּגַּעַת", הִיא יֵשׁ לָהּ צַעַר
 מְזֵה, הִיא "מִשְׁתַּגַּעַת". אִז הוּא
 נִעְנֵשׁ בְּמִיתָה, אִז כָּתוּב בְּמִפְרָשׁ
 בְּסְעִיף י"ג — "הוּא נִעְנֵשׁ
 בְּמִיתָה". אִז רוֹאִים שֶׁאִדָּם חֲבִיב
 מִיתָה, זֶה לֹא זֶה לֹא פְּשוֹט בְּכָלֵל.
 אִז מְרִים קוֹרֵאת לְאֶהֱרֹן: אַחֲרֵי
 חֲבִיב מִיתָה. כִּי אַחֲוֹתֵי
 מִתְקַשְּׁרֶת בְּכָל פַּעַם; מִה קוֹרָה?

(שמות יב, ב) — אֶת הַד' הַפֶּךָ לָר', כִּי זֶה מַה שְּׂאָסוּר; לְהַפֵּךְ אֶת הַד' לָר', שְׂאָחָד לֹא יִהְיֶה אַחֵר, אִזּוּ הוּא הַפֶּךָ אֶת הַד' לָר', בַּמָּקוֹם "הַחֲדָשׁ" אִזּוּ הוּא אָמַר 'הַחֲרָשׁ' כֵּן, "הַחֲדָשׁ" אִזּוּ הוּא הַפֶּךָ אֶת הַד' אִזּוּ נִהְיָה 'הַחֲרָשׁ', נִהְיָה 'חֲרָשׁ', בַּמָּקוֹם "הַזֶּה" נִהְיָה 'הִיָּה' הַזֶּה נִהְיָה לִי, וְ"לָכֶם" — (הב') [הכ'] שְׂכָתוֹב בְּ"לָכֶם" נִהְפֶּךָ לָב' — 'הַחֲרָשׁ הִיָּה לָבֶס', הוּא פִתְאֻם אָנִי לֹא יוֹדֵעַ מַה שְּׂקָרָה לוֹ, אָנִי לֹא מִבִּין, אָנִי לֹא יוֹדֵעַ, כָּל זֶה גִּמְרָא בְּקִמָּז עֲמוּד ב' בְּשִׁבְתָּ, עַד הַיּוֹם אָנִי לֹא מִבִּין מַה שְּׂקָרָה שָׁם, אִיךָ הוּא נִהְיָה חֲרָשׁ פִּתְאֻם? לָמָּה הוּא חֲרָשׁ? מַה קָרָה לוֹ? לָמָּה הוּא לֹא הֵלֵךְ לְרוֹפֵא אֲזַנִּים? יֵשׁ לִי טְפוֹת, הֵייתִי מִבִּיא לוֹ טְפוֹת, לָמָּה הוּא נִהְיָה חֲרָשׁ? 'הַחֲרָשׁ הִיָּה לָבֶס' — לָמָּה? לָמָּה? מַדּוּעַ? לָמָּה לֹא הִבִּיאוּ לוֹ טְפוֹת? טְפוֹת אֲזַנִּים, הוּא הִיָּה יְכוֹל לְשִׁמְעַ... 'הַחֲרָשׁ הִיָּה לָבֶס'. בְּרַגַע שְׂאָדָם פּוֹרֵשׁ מִהַחֲבָרִים אִזּוּ הוּא שׁוֹכַח אֶת הַכָּל, עִם הַחֲבָרִים — אִזּוּ הוּא חוֹזֵר, אִזּוּ לּוֹמְדִים. אָבָל שֶׁהוּא פּוֹרֵשׁ הוּא שְׂכַח עֵת הַכָּל, 'הַחֲרָשׁ

הִיָּה לָבֶס'. אִזּוּ הַד' נִהְפֶּךָ לָר', הַזֶּה לִי, וְהַכ' — לָכֶם — נִהְפֶּךָ לָב' — לָבֶס, הַכ' נִהְפֶּךָ. כִּי כְּתוּב שְׂהִיּוֹד עֲשֵׂתָה מִלְחָמָה עִם הַכָּ"ף, עִם הַכָּ"ף וְהַסָּ"ף, הִיא עֲשֵׂתָה מִלְחָמָה.

דְּבַרְנֵנוּ עַל הַיּוֹד שֶׁל יְהוֹשֻׁעַ, שְׂהִיּוֹד שֶׁל יְהוֹשֻׁעַ זֶה לֹא כְּמוֹ "הַעֲמַרְמִי, הַיִּצְהָרִי, הַחֲבָרוֹנִי, הַעֲזִיאֵלִי", כָּלָם מְקַבְּלִים יוֹד, אָבָל זֶה לֹא הַיּוֹד שֶׁל (הַיּוֹשֻׁעַ) [שָׁרָה], הַיּוֹד שֶׁל (הַיּוֹשֻׁעַ) [שָׁרָה] זֶה רַק מְקַבֵּל יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן. שְׂהִיּוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן לֹא פּוֹצֵה פֶּה וְלֹא מְצַפְצֵף, הוּא לֹא שׁוֹאֵל. הוּא צָרִיךְ לְהִגִּיד לְמֹשֶׁה: מֹשֶׁה, תְּשַׁמַּע, יֵשׁ פֶּה תְּכַנִּית לְחַסֵּל אוֹתִי. כִּכָּר טָעַנּוּ "מֹשֶׁה מֵת". וְהוּא אָמַר "אֲדַנִּי מֹשֶׁה כָּלֵאִם" (בַּמִּדְבָּר יֵא, כח), אָבָל מֹשֶׁה אָמַר: שְׂכָלָם יִגִּידוּ "מֹשֶׁה מֵת", הַלּוֹאִי שְׂיִגִּידוּ, שְׂכָבֵר יִתְנַבְּאוּ, אָנִי רוֹצֵה לְרִאֻת אוֹתָם צוֹעֲקִים "מֹשֶׁה מֵת". לָמָּה לֹא צוֹעֲקִים כָּלָם? לָמָּה רַק אֶלְדָּד וּמִיָּדָד צוֹעֲקִים אֶת זֶה? [אָמַר מֹשֶׁה: "מִי יִתֵּן כָּל עִם ה' נִבְיָאִים" (שָׁם, כט), צוֹעֲקִים "מֹשֶׁה

הוא ימות אם נכנסים לארץ. אבל, אם הוא ימות יהיה תחית המתים. אז ויהושע בן נון צריכים לחסל אותו, לחסל את יהושע בן נון. ויהושע ידע מזה, שמע מזה, אמרו לו "אנחנו הולכים לחסל אותך" מה אתה הולך? שישלחו מישו אחר במקומך. תגיד למשה. יהושע — לא פוצה פה, לא מצפצף, לא מענין אותו כלום. משה אמר "הולכים?" הולכים!

כמו שמשה אמר "ויסעו" (שמות יד, טו), אז אין ים! אם "ויסעו" — לא קיים הים! הים לא קיים בכלל! "ויסעו"? קופצים לים! אז מסביר הנצי"ב כאן במכילתא⁶, יש פה כאן מכילתא,

מת" והולכים בכל מחנה ישראל עם מנה-פון, זה ומקול ידני, וצועקים "משה מת", ומשה צוחק, משה אומר: הלואי שכלם יהיו נביאים, שכלם יצעקו "משה מת", אני רוצה לראות את כלם מתנבאים. ויהושע אומר: "אדני משה, כלום!", אי אפשר לשמע את זה. הוא אומר: לא. אז אומר האר"י... אז עכשיו אם משה מת, ויהושע רוצה פן להכנס, יוצא ויהושע רוצה שמשה ימות והם רוצים שמשה יחיה, עכשיו נהיה הכל הפוך על הפוך, ברגע שאדם הוא לא בשובו בנים אז הכל יוצא הפוך על הפוך, שהם רוצים שמשה יחיה — לכן הם לא נכנסים לארץ, הם אומרים: אם משה ית — לא נכנסים, כי רק

מראי מקומות והערות

באבנים שני שרי יהודה רגמתם. משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שהיו לו שני בנים אחד גדול ואחד קטן נכנס לחדרו בליה אמר לקטן העמידני עם הנץ החמה ואמר לגדול העמידני בשלש שעות ביום בא קטן להעמידו עם הנץ החמה ולא הניחו גדול אמר לו לא אמר לי אלא בשלש שעות ביום והקטן אמר לא אמר לי אלא עם הנץ החמה מתוך שהיו עומדין וצוהבין נער אביהם אמר להם בני מ"מ שניכם לא כוונתם אלא לכבודי אף אני לא אקפח שכרכם כך אמר הקדוש ברוך הוא מה שכר יטלו בני בנימין שירדו לים תחלה שרת שכינה

⁶ מכילתא רדבי ישמעאל בשלח - מסכתא דויהי פרשה ה: ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה, ר' מאיר או' בלשון אחד ור' יהודה או' בלשון אחר. ר' מאיר אומר בלשון אחד כשעמדו שבטים על הים זה אומר אני יורד תחלה לים וזה אומר אני יורד תחלה לים מתוך שהיו עומדין וצוהבין קפץ שבטו של בנימין וירד לים תחלה שני שם בנימין צעיר רודם שרי יהודה רגמתם שרי זבלון שרי נפתלי צוה אלהיך עווד עזה אלהים זו פעלת לנו (תהלים סח כט) אל תקרי רודם אלא רד ים התחילו שרי יהודה מרגמין אותם

כָּאן מְכִילְתָּא, לְמַטָּה לְמַטָּה, הוּא
אוֹמֵר שְׂיִהְיֶה זֶה דְּרַךְ הַטְּבַע
יְהוּדָה מְקַבֵּל מַלְכוּת, יְהוּדָה גַם
רוֹצֵה לְקַפֵּץ לָיִם, יֵשׁ פֹּה
מְכִילְתָּא, מְצֵאתָ? הִנֵּה מְכִילְתָּא,
כָּאן בְּכַשְׁלַח, בְּזֶה נִגְמַר
בְּמְכִילְתָּא. יְהוּדָה אָמַר: כְּתוּב

"וַיִּסְעוּ"? וַיִּסְעוּ, בְּסִדְרָא, יֵשׁוּב
דַּעַת, לֹא קוֹפְצִים לָיִם כְּמוֹ
מְשַׁגְעִים כְּמוֹ שׁוּבוֹ בָּנִים, כָּל
אֶחָד יֵשׁ לוֹ עֲשָׂרָה תִּינוּקוֹת אֶתּוֹ,
שְׁנַיִם עַל הַגָּב שְׁנַיִם עַל הַיָּד שְׁנַיִם
עַל הַיָּד הַזֹּאת שְׁנַיִם עַל הַיָּד הַזֹּאת
יֵשׁ וְעוֹד אַרְבַּע הֵם כְּכֹר קֶצֶת

❦ מראי מקומות והערות ❦

בחלקו שנ' בנימן ואב יטרף (בראשית מט כז)
ואומר לבנימן אמר ידיד ה' ישכן לבטח עליו וגו'
(דברים לג יב). ומה שבר נטלו שבטו של יהודה
שהיו רוגזין אותם, יהודה זכה למלכות שנ' שרי
יהודה רגמתם ואין רגמה אלא מלכות שנ'
באדין אמר בלשאצר והלבישו לדניאל ארגונה
והמניכא דדהבה על צואריה והכריזו עלוהי די
להו שליט תלתא במלכותא (דניאל ה טו). שרי
זבולון ושרי נפתלי, בא ולמד שכשם שעשה
הקדוש ברוך הוא נסים לישראל על הים על ידי
שבט יהודה ובנימין כך עשה להם לישראל
נסים על ידי שרי זבולון ונפתלי בימי דבורה
וברק שנ' ותשלח ותקרא לברק בן אבינועם
מקדש נפתלי ותאמר אליו הלא צוה ה' אלהי
ישראל לך ומשכת בהר תבור ולקחת עמך
עשרת אלפים איש מבני ומבני נפתלי
ואומר ומשכתי אליך אל נחל קישון את סיסרא
שר צבא יבין (שופטים ד ו - ז) ואומר זבולון עם
חרף נפשו למות ונפתלי על מרומי שדה (שם
שופטים ה יח). ור' יהודה אומר בלשון אחר...

ובריש פ' וארא, וזהו שם שדי, ובנימין רצה
במדת תפארת מדת משה רבינו ע"ה, ע"כ רצה
להתגבר ולקפוץ עד שלא נתייבש, וידוע
שכשם שהאדם מתנהג עם מצות ה', ככה
ההשגחה מן השמים עליו, אם בטבע גלוי והנס
נסתר אם בשנינו הטבע, ולכן זכה בנימין
להשראת השכינה בביהמ"ק, שלא היה בו טבע
כלל, ועשרה ניסים תמידים היו בו, ויהודא זכה
למלכותא דארעא, מנהיג את כלל ישראל בדרך
הטבע והנס של הצלחה נסתר, ומחמת
שבאמת כך עלה במחשבה לפניו ית"ש
מתחילה שיהא יהודא עובד ה' בזה האופן
ושכרו יהיה כך, ובנימין יהיה בזה האופן, לזה
המשיל למלך שצוה לזה ככה ולזה ככה, ובוה
נחלקו רשב"י ור"י ריש כיצד מברכין, ואו"א
דא"ח, אך העולם א"א להתנהג אלא במדת
מלכות, וזהו שאומרים ברוך שם כבוד מלכותו,
ולא תפארתו. והרי לפי המשל המלך עצמו תכן
את רוח בניו, כך הקב"ה תכן את רוח דעת
השבטים היאך יחשבו, ומשלם שכר לפי
מחשבותם. וזה הפלא הוא הקושיא
המפורסמת בידיעה ובחירה, והישוב
המפורסם הוא מאמר ה' כי לא מחשבותי
מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי, וא"כ לא מה
שיפלא בשכלנו איך הוא יפלא ממנו ית'. אבל
ברור הדבר שכן הוא בכל דור ובכל דעת מנהיג
הדור, לפי הכנתו נמשך אחריו ההנהגה, ומי תכן
את רוח הכנתו, ג"כ ה' המהוה הכל. [ועי' בחי'
לסוטה דל"ז א].

ז"ל הנצי"ב: משל למה הדבר דומה כו'. והענין,
שלאחד צוה שיתנהג בדרך הטבע שלש שעות
ביום, ולהשני והוא הקטן צוה שיתגבר על
הטבע, וכן שבט יהודא רצה להתנהג עם רצון
הקב"ה בדרך טבע הגוף ורצון ה' נסתר, וע"כ
רצה להתמין עוד עד שייבש ואז יכנסו, והוא
מדת מלכות שהתנהגו בו אבות העולם, כש"כ
הרמב"ן ז"ל על ה"פ וה' ברך את אברהם בכל,

הולכים ברגל, שש הוא מחזיק שתיים ביד הזו ושתיים על הכתפיים, וככה הוא קופץ לים. אז יהודה אומר: זה אין דבר כזה, זה משגעים, זה שובו בנים. אנחנו נעשה רפסודות, נעשה סירות, נעשה חבלים, נמצא איזה... נמצא מים רדודים, יש מקום שהמים רדודים ומשם נעבר. אז שבט יהודה אומר "אנחנו הולכים בדרך הטבע", [אמנם משה אמר:] "ויסעו", אבל משה לא מתכוון לקפץ לים. אז הם קבלו את המלכות. כי הם רצו לקפץ לים ראשונים, כי "בצאת ישראל ממצרים בית יעקב מעם לעז, היתה יהודה לקדשו" — שהם רצו להיות ראשונים, רק — בנימין גנב להם את התור, הם רצו לעשות סירות... אבל בנימין אמר: אין טבע, ואין ים, ולא קיים שום דבר, אין ים ואין טבע — צריכים רק לקפץ לתוך הים כפשוטו. ואז הגיעו מים עד נפש, זה מה שכתוב במזמור סט (בתהלים, פסוק ב): "הושיעני אלהים כי באו מים עד נפש", עד שהמים הגיעו עד חטמם, הגיעו עד חטמם במים, ואז צעקו והים נבקע.

הולכים ברגל, שש הוא מחזיק שתיים ביד הזו ושתיים על הכתפיים, וככה הוא קופץ לים. אז יהודה אומר: זה אין דבר כזה, זה משגעים, זה שובו בנים. אנחנו נעשה רפסודות, נעשה סירות, נעשה חבלים, נמצא איזה... נמצא מים רדודים, יש מקום שהמים רדודים ומשם נעבר. אז שבט יהודה אומר "אנחנו הולכים בדרך הטבע", [אמנם משה אמר:] "ויסעו", אבל משה לא מתכוון לקפץ לים. אז הם קבלו את המלכות. כי הם רצו לקפץ לים

והתקדשתם

בנות צלפחד

כן זכו לשמוע מפי הגבורה "אנכי ה' אלקיך", שומעים "אנכי ה' אלקיך", מי יכול לשמוע "אנכי ה' אלקיך"? פעמים אנכי. "אנכי אנכי הוא מנתחמם" (ישעיהו נא, ב). העגל גם צעק 'אנכי', אבל בסוף ראו שזה

בחזון יאשיהו, ר' יאשיהו פינטו מדבר על זה ארבע דפים, שיכול להיות שבכלל התינוקות נולדו ממים, כל התינוקות שהיו במתן תורה נולדו ממים, בכלל לא היה שום תאוה בזה, פסקה זהמתם, ועל

וּנְפֹשׁ, כְּמוֹ תְּאוֹמוֹת, רַק רוֹצוֹת אֶת ה'.

בְּל אִשָּׁה הִיְתָה עֶפְפָּה בְּאֹוִיר. כָּל אִשָּׁה. אֶפִּילוֹ רִבְקָה עֶפְפָּה בְּאֹוִיר בְּגִיל שְׁלֹשׁ, תוֹךְ שְׁעָה הַגִּיעָה מִחֶרֶן לְהַר הַמּוֹרִיָּה. יִצְחָק יוֹצֵא "לְשׁוֹחַ בְּשׂוּדָה" (בראשית כד, טג), הוּא רוֹאֵה אִשָּׁה עֶפְפָּה בְּאֹוִיר, כָּל נְשׁוֹת צְפוּרֵי הָיוּ עֲפוֹת בְּאֹוִיר, כְּאֵן מִצְלָמוֹן, צְפוּרֵי זֶה צְלָמוֹן, כָּלֵם הָיוּ עֲפוֹת בְּאֹוִיר, פֹּה נִטְעוּ אֶת הָאֲרֻזִּים, פֹּה נִטְעוּ אֶת הָאֲשֵׁל, שְׂזֵה שְׁשִׁים וּשְׁמוֹנֶה אַמוֹת, שְׁלוֹשִׁים וְעוֹד שְׁלוֹשִׁים וְעוֹד שְׁמוֹנֶה מֶטֶר. [-] הַגִּיעַ טְנֻדָּרִים מִכֶּפֶר שְׁמַאי, אִף יֵלֵד לֹא בַחוּץ, פִּתְאוּם בַּחֲמָשָׁה לְשְׁמוֹנֶה רוֹאִים אִיזֵה עֲנֹן, עֲנֹן כְּבֹד, סְמִיךְ, פִּתְאוּם לֹא רוֹאִים אֶת הַשֶּׁמֶשׁ, נִהְיָה עֲנֹן, מְלִיזֹן נְשִׁים בְּנוֹת מְגִיל שְׁלוֹשׁ עֲפוֹת בְּאֹוִיר, כָּל הַבְּנוֹת הָיוּ עֲפוֹת בְּאֹוִיר.

אֵין לָהֶם בְּכָלֵל תְּאוּהָה, **שְׁתִּיָּה** בֵּית מִקְדָּשׁ לֹא הָיָה תְּאוּהָה, "אֲשֶׁר בְּגִינוֹ כְּנֻטְעִים מְגֻדָּלִים בְּנֻעֻרֵיהֶם בְּנוֹתֵינוּ כְּזוֹיֹת מִחֻטְבוֹת תְּכֻנִּית הַיְכָל" (תהלים קמז, יב), הָיוּ כְּמוֹ אֲבָנִים, כְּתוֹב בְּמִדְרָשׁ שֶׁהַבְּנוֹת הָיוּ

עֲגָל, אָמְרוּ לְעֲגָל "אֵלֶּה אֵלֶּיךָ יִשְׂרָאֵל" (שמות לב, ד), עַל הַנְּזָמִים שֶׁבְּאֲזִנֵּיהֶם, "וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֶהְרֹן פָּרְקוּ נְזָמֵי הַזֹּהָב אֲשֶׁר בְּאֲזֵנֵי נְשִׁיכֶם בְּנִיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם וְהִבִּיאוּ אֵלַי" (שמות לב, ב), הַנְּזָמִים שֶׁבָּאִף וְהַעֲגִילִים שֶׁבְּאֲזֵן.

זֶה סְתוּר בֶּן מִיכָאֵל, שְׁשׁוּם בַּת מִשְׁבְּטוֹ- שְׁבֹט אֲשֶׁר לֹא רָאוּ אוֹתָהּ, אֵין דְּבַר כְּזֶה לְרֹאוֹת בַּת, לֹא הָיָה וְלֹא נִבְרָא, מִבְּרִיאַת הָעוֹלָם לֹא הָיָה כְּזֶה דְּבַר, שְׁבֹט אֲשֶׁר אִף פְּעַם לֹא רָאָה אֶת הַבְּנוֹת שְׁלוֹ, בַּחַיִּים לֹא רָאוּ אוֹתָם, הַבַּת לֹא יִצְאָה מִפֶּתַח בֵּיתָהּ, לֹא הָיָה לָהֵן בְּכָלֵל רְצוֹן, תְּאוּהָה. לֹא שְׁלַחוּ אוֹתָם לְמַכְלַת, כְּמוֹ בְּתִימָן, הַנְּשִׁים לֹא הִלְכוּ לַקְּנִיּוֹת, הָיָה רְחוֹב שֶׁל נְשִׁים, רְחוֹב שְׁגָבָרִים הוֹלְכִים בּוֹ.

"וּצִלְפַּחַד בֶּן חֶפְר לֹא הָיוּ לוֹ בְּנִים כִּי אִם בְּנוֹת וְשֵׁם בְּנוֹת צִלְפַּחַד מַחֲלָה וְנֻעָה חֲגָלָה מְלַכָּה וְתַרְצָה" (במדבר כו, לג), 'תַּרְצָה' רַק רוֹצָה אֶת ה', כְּתוֹב 'מַחֲלָה וְתַרְצָה', 'מַחֲלָה' שְׁפָל עוֹנוֹת הַדּוֹר נִמְחָלוּ, בְּזֻכוֹת מַחֲלָה נִמְחָלוּ כָּל עוֹנוֹת הַדּוֹר, מַחֲלָה וְתַרְצָה שְׁתִּיָּהן הָיוּ אַחֲיוֹת בְּלֵב

כְּמוֹ אֲבָנִים. כְּמוֹ שֶׁלֹּאֲבָן אֵין תְּאֹוֹה אֵין תְּאֹוֹה. לֹא הָיָה מְעוֹלָם, זֶה לֹא הָיָה וְלֹא נִבְרָא, זֶה דְּבַר כְּזֶה שֶׁיְהִי לָהֶם תְּאֹוֹת לְכֵן הָיָה בֵּית מִקְדָּשׁ, אֵין דְּבַר כְּזֶה לֹא יָכוֹל לְהִיּוֹת. (באר בשדה רח)

נחלי ארנון

בלוחות הראשונות אין טי"ת, שאל רבי חנינא בן עגיל את ר' חייא בר אבא למה אין טי"ת? ענה לו ר' חייא אני לא מכיר, לא יודע, מה זה לא יודע? נשבר האותיות, אוי ואבוי, אות טי"ת אסור להשבר בשום אופן כפי שכתוב בפסיקתא: שאלו כתב בהם (-בלוחות ראשונות

א. עכשו תמז ראשי תיבות "ז'כרו ת'ורת מ'שה". תמוז זה לוחות ראשונות, עד י"ז בתמוז זה אור של לוחות ראשונות, עוד ארבעים יום לוחות שניות, ביום כפור מקבלים את הלוחות שניות, בהם כתוב טוב, "ולמען ייט' ב' (דברים ה, טו),

מראי מקומות והערות

כנ"ל, כי מאחר שגששתברו הלוחות נסתלק הנאו, פי הלוחות הם בחינת נאו, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (בבא בתרא י"ד): 'הלוחות ארפן ששה ורחבו ששה: גם זמן מתן תורתנו ראשי תבות תמוז. פי בתמוז נתנו הלוחות כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (יומא ד'). וגם כאן חסר נאו מחמת שאז נשתברו הלוחות שהם בחינת נאו כנ"ל:

⁷ לקוטי מוהר"ן קמא תורה ריה

(סוף מלאכי) ז' כרו ת'ורת מ'שה ראשי תבות תמוז חסר נאו, כי אז בתמוז צריכים להמשיך הזכרון לתקן השכחה, כי אז נתנה השכחה, כי על ידי הלוחות שגששתברו בחדש תמוז נתנה השכחה, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ערובין נ"ד): 'אלמלא לא נשתברו הלוחות הראשונות לא נשתכחה תורה מישראל', וצל בן חסר נאו מתמוז

שנשתברו) ט"ת לא היתה תקנה לישראל במעשה העגל. אוי ואבוי למי שישבר את האות טי"ת, אוי ואבוי, אני מזהיר אותו, אני אפגס בו עד הסוף, מי שישבר את האות טי"ת. בלוחות שניות כתוב "שמור את יום השבת לקדשו... ביד חזקה ובזרע נט ויה" (דברים ה, יא-יד), "כבד את אביך ואת אמך... ולמען יט' ב' לך" (דברים ה, טו), טי"ת, אני אומר לכם, הנה הטי"ת.

ב. מי שראה טי"ת בחלום נמחלו לו כל עוונותיו (בבא קמא נה), אדם בא לעולם לראות טי"ת בחלום, אז נמחלים לו כל העוונות, מחטא אדם הראשון, מששת ימים בראשית, ששת ימי בראשית. אדם בא לעולם בשביל (אולי: לתקן מ) ששת ימי בראשית, "בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתנתו וכיום שמחת לבו" (שיר השירים ג, יא), יום החתנה, אדם בא לעולם בשביל יום החתנה. "ביום חתנתו וכיום שמחת לבו". אז היה להם נסים כפולים.

ג. פרישת חקת זה נסים כפולים, עכשו מדברים על ה"נחלי ארנון" שאמרו אני יש לי פי שתיים מאשר ים סוף, כי הסלעים הרי מחצו אותם, שהלכו פחתן לקראת פלה, ההרים קפצו לקראתם חתן לקראת פלה, כל ההרים באו לקראתם חתן

לקראת פלה, אדם הולך ממירון לצפת, הוא צריך לכופף את ההר, מובא בזהר שמות שהר סיני קפץ לקראת משה, פי האדם הולך - ההרים קופצים מלפניו, ההרים עשויים מחמר של קרינה, של קורונה, לכן הם קופצים, "רקדו כאילים" (תהלים קיד, ד).

ד. עכשו זה מתן תורה. משה יורד עם לוחות ראשונות, כל ההרים רקדו כאילים, "תבור וחרמון בשמך ירננו" (תהלים פט, י' x'). תבור שר, הוא אמר אני לא מותר, אני שר. הפרמל ראה את תבור שלא ותר, גם הוא לא ותר, אסור לותר, אסור לותר, אסור לותר, אדם בא לעולם לא לותר, למה אדם נולד? לא לותר. יש כתב אשום, כי הם (ההרים) הגיעו בלי ויזה, חמור מאד. היום בלי ויזה, זה כתב אשום. ר' לוי יצחק [-] היה לו נס, הוא הגיע עם הקרון האחרון. [-] הרגו את כלם, עוד אחרי המלחמה הרגו חצי מליון יהודים, לא השאירו זכר מיהודים, חצי מליון הרגו הפולנים. חצי מליון מתו מחלדע, - טפוס, כלם מתו [הרב לאו] היה חולה טפוס אנוש, אחיו הגדול נפתלי שהוא היה אחר כך קונסול בארצות הברית, בניו יורק, ואז ראו אותו והעיפו אותו, שמו אותו על המדרכה, שמו אותו

לְעוֹלָם לְהוֹצִיא מִיָּם מְצוֹר הַחֲלָמִישׁ, בְּשִׁבִיל זֶה הוּא נוֹלָד, לְהוֹצִיא מִיָּם מְצוֹר הַחֲלָמִישׁ, כָּל שָׁאֵר הַדְּבָרִים – הַרְבֵּיהַ אֹמֵר שֶׁזֶה שְׂטִיּוֹת, זֶה הַמְצָאָה שֶׁל שׁוּבוֹ-בְּנִים, "דָּם נֶעְכָּר וְנִעְשָׂה חֲלָב", אִיפֹה רְאִינוּ דְבַר כְּזֶה שְׂדֵם נִהְפֵּךְ לְחֲלָב? אִיפֹה יֵשׁ כְּאֵלֶּה מְכוֹנוֹת בְּכָלֵל, אִפִּילוּ נִחְיָה מְלֵיאָדָד שְׁנָה לֹא נוֹכַל לְהִפְךָ דָּם לְחֲלָב, אֲבָל אֲצֵל רַבְּנוּ רוּאִים "דָּם נֶעְכָּר וְנִעְשָׂה חֲלָב", כָּל תּוֹרָה א' חֲלֵק ב'.

ז. עֲכָשׁוּ זֶה הֶעֱנִין שֶׁל רֹאשׁ חֲדָשׁ תַּמּוּז, זֶה א' תַּמּוּז שְׁאוּמְרִים בְּשִׁמוּנָה עֲשָׂרָה "יַעֲלֶה וַיָּבֹא", עֲכָשׁוּ אוּמְרִים "יַעֲלֶה וַיָּבֹא", וּמִחֵר יִגִּידוּ בְּהֵלֵל "סְבוּנֵי כְּדַבּוּרִים" – אִם יָבוֹאוּ כָּל הַדְּבָרִים – "דַּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים", הַחֲכָמִים אָמְרוּ שֶׁהַדְּבָרִים הֵם לֹא עוֹשׂוֹת כְּלוּם, הַדְּבָרִים הֵם מוֹתֵק שֶׁל מוֹתֵק שֶׁל מוֹתֵק, לֹא עוֹקְצוֹת, רַק הֵם עוֹשׂוֹת דְּבִשׁ, אָדָם כָּא לְעוֹלָם לְאֲכוֹל דְּבִשׁ, תַּפּוּחַ בְּדָבֶשׁ. [-] אָדָם כָּא לְעוֹלָם רַק בְּשִׁבִיל הַדְּבִשׁ, זֶה כָּל הַתַּפְקִיד שֶׁלוֹ. לְכֵן אֲנַחְנוּ אוֹכְלִים בְּרֹאשׁ הַשְּׁנָה דְּבִשׁ, [בְּלִיל הַסֵּדֶר?] גַּם שְׂמִים דְּבִשׁ. חֲרֹסֶת – חֲסֵ-רוֹת. רוֹת הֵיטָה כְּלָה דְּבִשׁ מִכֵּף רִגְלֵ וְעַד רֹאשׁ הֵיטָה דְּבִשׁ.

ה. מֵאִיפֹה הִיא קְבֵלָה אֶת הַקְּדוּשָׁה? מְנַעֲמִי, נַעֲמִי בַחַיִּים הִיא

לֵיד הַמְדַרְכָּה וְהַעִיפוּ אוֹתוֹ, ... כּוֹתֵב סֵפֶר אֵיךְ שְׁ[הַר] לְאוֹן הִיָּה חוֹלָה טַפּוּס, יֵלֵד בֶּן 9, הִיָּה דֵק כְּמוֹ מִקָּל הוּא לֹא יִכַל לְזוּז, אֲזַ הַתְּזִירוּ אוֹתוֹ שְׁמוֹ אוֹתוֹ בַּתּוֹר, יֵשֶׁר עָשׂוּ לוֹ תּוֹר לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, טוֹב, הוּא מְגִיעַ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הוּא רוֹאֵה עַרְבִים מְשֻׁלְשִׁים – עַם מְכַנְסִים מְשֻׁלְשִׁים, עַרְבֵי עֲשׂוּי מְמֻשׁוּלֵשׁ, עֲכָשׁוּ זֶה יְהִיָּה הַסּוֹף, הוּא שׁוֹאֵל מַה זֶה, עֲנֵה לוֹ אֶחָד בְּצַחֲקֵי פֶה הַעַרְבִים גּוֹזְלִים יְלָדִים יְהוּדִים וְפֶה מְחַבֵּיָאִים אוֹתָם, וְוֹאִי, בְּשִׁבִיל מַה זֶה, יֵשֶׁר הוּא אָמַר שֶׁהוּא בּוֹרֵחַ, שֶׁהוּא חוֹזֵר לְאֶרֶץ פּוּה.

ה. אָדָם כָּא לְעוֹלָם, הַרְבֵּיהַ אוּמֵר שֶׁזֶה טְעוֹת שְׁעוֹשִׂים אֶת הַיַּחֲוֹד זָכַר וְנִקְבָּה, זֶה הַטְּעוֹת הַכִּי גְדוּלָה שֵׁישׁ בְּעוֹלָם, לֹא הִיָּה דְבַר כְּזֶה, לֹא הִיָּה דְבַר כְּזֶה, עֲכָשׁוּ קְרֵאתִי בַחֲזוֹן יֵאשְׁיָהוּ שֶׁל הַרְבֵּי יֵאשְׁיָהוּ פִינְטוּ שְׁהַמִּים שֶׁל יַעֲקֹב, "הַמּוֹצִיא לָךְ מִיָּם מְצוֹר הַחֲלָמִישׁ" (דְּבָרִים ח, טו) זֶה הִיָּה מִיָּם מְיַחֲדִים, מִי שְׁשׁוֹתָה הֵיטָה נִפְקֵדָת, לֹא צְרִיכִים זָכַר, לֹא צְרִיכִים אֶת הַשְּׁטִיּוֹת הָאֵלֶּה, זֶה הַמְצָאָה שֶׁל שׁוּבוֹ-בְּנִים, "הַמּוֹצִיא לָךְ מִיָּם מְצוֹר הַחֲלָמִישׁ" "הֵיָם רָאֵה וַיִּגַּס, הִירְדֵן יִסּוּב לְאֶחָד."

ו. "הַחֲפָכִי הַצּוֹר אֲגַם מִיָּם, חֲלָמִישׁ לְמַעַיְנוּ מִיָּם", אָדָם כָּא

בין המתים והחיים, אהרן בא לעולם לעמוד בין המתים והחיים, בשביל זה הוא בא לעולם בשביל זה הוא נולד, להחיות מתים. מגפת קורונה, היא קורונה, כלם הלכו עם מסכות, היום מי שהולך בלי מסכה – מאתים שקל קנס, עוד מעט זה יהיה אלף שקל, חיבים ללכת עם מסכה. יהיה רכבת, יהיה הכל, יהיה מטוסים, יהיה חלליות, מסכות, חג פורים – תש"פ – ת'הא ש'נת פ'ורים פורים, פורים, פורים.

יב. כל העבודה זה המ"ם.
 "לסרבה המשרה" (ישעיהו ט, ה), מי שיבקע את המ"ם יהיה משיח, מי יבקע לנו את המ"ם? מי יבקע?? חזקיה היה צריך לבקע את המ"ם, כשבאו עליו שני מלאיךד שש מאות אלף תלי סנחריב ונעשו חללים, מה קרה? – הוא לא אמר שירה... ולכן הוא לא זכה לבקע את המ"ם.

יג. אדם בא לעולם זה לשיר ולשיר ולשיר ולשיר, לשיר כמו יוסף הצדיק – עשרים ושתים שנה הוא רק שר, כמו שאומר עליו המדרש גבר קפוז, קפוז, יוסף היה קפוז, יש קפוז ויש קפוט - מת, הוא לא יתן שיקראו לו

לא ראתה איש, כמו שכתוב אצל בת יפתח "והיא לא ידעה איש" (שופטים יא, ט) – אומר המדרש בחיים היא לא ראתה איש. בנות שרח בת אשר בחיים לא ראו איש, "מאשר שמנה לחמו", לכן הם כלן היו נביאות. לכן שרח בת אשר שנכנסה ישר לגן עדן, מי המציא? היה לה ויזה? איך היא קבלה ויזה? כי היא שרה: "עוד יוסף חי מלך במצרים ולו שני בנים מנשה ואפרים" – היא שרה, שרה נגנה עם הכנור, הגידה הילל השלם נכנסה עם הגוף לגן עדן.

ט. אליעזר קראו לו "חמור חמורתים" אז הוא נכנס עם הגוף לגן עדן. וכן שרח בת אשר ובתיה בת פרעה נכנסו עם הגוף לגן עדן,

י. מה זה בתיה, מי המציא את בתיה? ונערויתה הולכות, הולכות – הולכות למות, יש על זה שבע כתבי אשום, כל הנערות שלה מתו מסכנות. עכשו הולכים להחיות אותן, כלן מתו מסכנות, מה הם עשו? למה שבע מתו? הולכות למות.

יא. "אהרן" – אהרן יכל להחיות את כל המתים בעולם. אהרן נעמד

מראי מקומות והערות

צור ועבד מלך הכושני ונעבד בנו של רבי יהודה הנשיא ובתיה בת פרעה וסרח בת אשר ויש אומרים אף רבי יהושע בן לוי.

⁸ מסכת דרך ארץ וזטא פרק ראשון

ט' נכנסו בחייהם בגן עדן ואלו הן חנוה בן ירד ואלהיו ומשיח ואליעזר עבד אברהם וחירם מלך

טוב הוא במקום משה - מחכה, מחכה עד היום כבר שלש אָלף שלוש מאות שנה, מחכה בתור. יא מספן קרח, כל אחד יתם עשר שקל להוציא אותו מהקורונה, מהקבר, נדבק בקורונה. לכן קראו לו "קרח" - ק' ר' קורונה, [-] יש בו (ג) האות ח' - ח' חורףא.

יז. היה לקרח שרש גבוה מאד - ח' חורףא, כמו תרח - ח' חורףא, אדם בא לעולם שיהיה לו שרש בח', חורףא. העקר זה הח' חורףא. אדם בא לעולם בשביל ח' חורףא, אדם נולד בשביל להיות ח' חורףא, אברהם נוצר מח' חורףא, תרח - ת"ר-ח', ששים רבוא ועוד ח' חורףא, מאיפה אדם נולד, מח' חורףא.

לכן מצפורי כלם היו עפות באויר, מצפורי, כל הבנות, שמונה בבקר, ומגיעים הטנדרים - אין נפש חיה בקרוב, פתאום רואים ענן, ענן סמיך, פתאום רואים שמליון בנות נכנסות מהר לחלונות, תוך שש דקות הילדים היו למטה, כל הילדים, ילדי החידר עם סנדוויץ' ביד, שקית אכל ועם תקון הפללי, יד אחת שקית אכל, יד שניה תקון הפללי, כלם עם תקון הפללי, לכן כלם היו עפים באויר, אם אדם יגיד

קפוט, היה קפוט, בסוף הוא נהיה קפוט. למה? כי הוא שר כל היום רק רקד, אדם בא לעולם רק לרקד, אדם בא לעולם - לשיר, הוא יהיה גבר קפוט. מי שיהיה גבר קפוט הוא יחיה עד מאה ועשרים. כל אחד יראה להיות גבר קפוט, מחלקים כרטיסים להיות גבר קפוט.

יד. זה כל חקת, "זאת חקת", הם לא שרו, לא נגנו, עשו את זה כמו "חק", ואז שרפו את התורה בשנת (ת) [ה'אלפים] ב'. היום אנחנו שנת תש"פ, שרפו עשרים וארבע קרונות של ספרים, אספו את הספרים מבית לבית, שרפו את כל המדרשים, לא נשאר שום מדרש, רק תנחומא שלנו.

טו. עכשו זה הרגע, לכן היום זה א' תמוז, הרב'ה אומר תמוז ראשי תיבות ז'כרו ת'ורת מ'שה, אדם בא לעולם בשביל חדש תמוז, בשביל זה הוא נולד, מי שנולד בתמוז יכנס ישר לגן עדן, אם הוא גם נפטר הוא יכנס עם הגוף.

טז. תמוז זה החודש הכי גבוה מכל החדשים, ואז משה ירד עם לוחות ראשונות. פי הם "סרו מהר" (שמות לב, ח) כבר אבדו את האמונה. ראו שמשוה לא נמצא, כבר אבדו את האמונה. קרח אמר להם "יהיה בסדר אל תדאגו, אני במקום משה",

כָּל הַיּוֹם תִּקְוֶן הַכְּלָלִי הוּא יֵעָנֵף
בְּאֵוִיר, כְּמוֹ שֶׁהֵם עָפוּ בְּאֵוִיר. בְּנוֹת
צְפוּרֵי שְׁכָלֶם עָפוּ מִצְפוּרֵי, כְּמוֹ לוֹד,
לוֹד כָּל הַבְּנוֹת הָיוּ עָפוֹת בְּאֵוִיר

לִירוּשָׁלַיִם, כָּל הַבְּנוֹת, כָּל לוֹד, זֶה עֲכָשׁוּ
שָׂדֵה תְּעוּפָה הַיּוֹם, הַיּוֹם כָּלֶם עָפִים
מִלוֹד. מִשָּׁמָּה הָיוּ עָפִים. (באר בשדה
רג)

הוספות ממזרינו הרב שליט"א

צעטיל קטן

מרבניו הרב רבי אלימלך מליזענסק
זצוק"ל זיע"א

אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם
הָאָדָם וְחַי בְּהֵם:

א. כְּכֹל עֵת וְרַגַע שֶׁהוּא פְּנּוּי מִן
הַתּוֹרָה, וּבִפְרָט שֶׁהוּא יוֹשֵׁב בְּמַל
לְבָדוֹ בַּחֲדָר אוֹ שׁוֹכֵב עַל מִטָּתוֹ
וְאֵינּוּ יָכוֹל לִישֹׁן, יִהְיֶה מְהֵרָה
בְּמִצּוֹת עֲשֵׂה זוֹ שֶׁל וְנִקְדַּשְׁתִּי בַתּוֹךְ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְיִדְמָה בְּנִפְשׁוֹ וְיִצְיִיר
בְּמַחְשַׁבְתּוֹ כְּאִלּוּ אִשׁ גְּדוֹל וְנוֹרָא
בוֹעֵר לְפָנָיו עַד לֵב הַשָּׁמַיִם, וְהוּא
בְּשִׁבִיל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שׁוֹכֵר
אֵת טַבְעוֹ וּמְפִיל אֵת עֲצָמוֹ לְהֵאֵשׁ
עַל קִדּוּשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּמַחְשֶׁבֶה
טוֹבָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ מְצַרְפָּה
לְמַעֲשֵׂה, וְנִמְצָא שְׂאֵינּוּ שׁוֹכֵב וְיוֹשֵׁב
בְּמַל, רַק מְקַיִים מִצְוֹת עֲשֵׂה
דְאוּרֵיתָא.

ב. בְּפָסוּק רֵאשׁוֹן שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע
וּבִרְכָּה רֵאשׁוֹנָה שֶׁל שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה
יְהִרְהַר בְּנוֹכַר לְעֵיל, וְעוֹד יְכוּוֹן אִם
יַעֲנֵנו אוֹתוֹ כָּל אוֹמוֹת הָעוֹלָם בְּכָל
עֵינּוּיִם קָשִׁים וּנְפִשְׁמוֹ עוֹרוֹ מִבְּשָׂרוֹ
לְהַכְחִישׁ חֵם וְשָׁלוֹם בִּיחּוּדוֹ, יִסְבּוֹל
כָּל הַיְסוּרִים וְלֹא יוֹדֶה לָהֶם חֵם
וְשָׁלוֹם, וְיִצְיִיר בְּדַעְתּוֹ וּמַחְשַׁבְתּוֹ
כְּאִלּוּ עוֹשֵׂן לוֹ בְּנוֹכַר לְעֵיל, וּבָזֶה
יִצָּא יְדֵי חַיִּיב קְרִיאַת שְׁמַע וְתַפְלָה
בְּדִין.

ג. גַּם בְּשַׁעַת אֲכִילָה וְהִיחּוּד הַקְדוּשׁ
יְכוּוֹן בְּנוֹכַר לְעֵיל, וּבְשִׁית־חֵיל
לְהַרְגִישׁ תַּעֲנוּג גְּשָׁמִי יִצְיִיר
בְּמַחְשַׁבְתּוֹ בְּנוֹכַר לְעֵיל, וְתִיכַף וּמִיד
יֵאמֵר בְּפִיו וּבְלִבּוֹ שְׂיוֹתֵר הָיָה לוֹ
תַּעֲנוּג וְשִׂמְחָה בְּעֲשִׂיַת מִצְוֹת עֲשֵׂה
שֶׁל וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּאוֹפֵן הַנּוֹכַר לְעֵיל
מִהַרְגֵּשֶׁת תַּעֲנוּג גְּשָׁמִי הַזֶּה שֶׁהוּא
מִהַצְרַעַת מִשְׁכָּא דְחוּיָא, וְכַךְ יֵאמֵר.
וְרֵאזִיה לְדַבֵּר שְׂיוֹתֵר הָיָה לוֹ תַּעֲנוּג

שִׁבְחֵי הַרְ"ן יוֹ

גַּם אָמַר שֶׁהוּוּג שֶׁל הַצַּדִּיק
הָאֵמֶת, קָשָׁה עָלָיו עֲנֵן זֶה. וְלֹא דִי
שָׂאִין לוֹ שׁוּם תַּאֲוָה בְּלָל, כִּי אִם
אֲדַרְבָּא יֵשׁ לוֹ יְסוּרֵין מִזֶּה מִפְּשֵׁ
כְּמוֹ יְסוּרֵי הַתֵּינֹק בְּשַׁעַת מִילָתָה.
כִּי מִפְּשֵׁ יְסוּרֵין אֵלָיו יֵשׁ לַהַצַּדִּיק
בְּשַׁעַת זְוֹג וְיֹתֵר מִזֶּה. כִּי הַתֵּינֹק
אֵין לוֹ דַּעַת, עַל כֵּן אֵין הַיְסוּרִים
שְׁלוֹ גְדוּלִים כָּל כַּף, אֲכָל הַצַּדִּיק
שָׂישׁ לוֹ דַּעַת יְסוּרֵיו גְדוּלִים
מִהַתֵּינֹק. וְזֶה תִּיהֵ אֲצִלּוֹ דְבַר
פְּשׁוּט וְאָמַר שֶׁכָּל אָדָם יָכוֹל
לְזַבּוֹת לְבוֹא לְמַדְרַגָּה זוֹ. וְכַפִּי
הַנֶּרְאָה מִדְּבָרָיו תִּיהֵ שֶׁקִּדְשָׁתוֹ שֶׁל
עֲצָמוֹ גְּבַה עוֹד יוֹתֵר וְיֹתֵר.

וְשִׁמְחָה בְּעִשְׂוִית מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל
וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּאוֹפֵן הַנּוֹכַח לְעִיל
שֶׁאֵפִילוֹ הָיוּ חוֹטְפִין אוֹתוֹ רוֹצְחִים
בְּאִמְצַע אֲכִילָה וְהַיְחוּד הַקְּדוֹשׁ
לְעֲשׂוֹת לוֹ הַעֲנִיּוּם קָשִׁים הָיִיתִי
מִשְׁמַח אֶת עֲצָמִי עַל קִדְוֹשׁ הַשֵּׁם
וְתַבְרָךְ יוֹתֵר מִתְעַנּוּג גְּשָׁמִי הַזֶּה, אֲדַ
יִזְהַר שִׁיְהִיָּה דוֹכֵר אֵמֶת בְּלִבּוֹ
וְשִׁיְהִיָּה אִזּוֹ בְּשַׁעַת מַעֲשֵׂה תְּקוּעַ עַל
לוֹחַ לִבּוֹ בְּתוֹכוֹת וּבְפִנְיִמִיּוֹת הַלֵּב
בְּאֵמֶת גְּמוּר, וְלֹא יִשְׁטָה אֶת עֲצָמוֹ
לְהִיּוֹת כְּגוֹנֵב דַּעַת עֲלִיוְנָה חֵם
וְשָׁלוֹם.

הנעשה באוקראינה

אוקראינה טוענת כי כ-650 חיילים רוסים נהרגו

חיילים רוסים נוטשים כפרים כאשר כוחות אוקראינים מתקרבים לחצי האי קרים. אוקראינה טוענת כי כ-650 חיילים רוסים נהרגו תוך 24 שעות בלבד, כאשר מתקפת הנגד מתעצמת במהירות

"ביידן: "האיום הגרעיני של פוטין הוא אמיתי"

רוסיה מאשימה את ארצות הברית בפיזור יתושים נושאי מלריה

איגור קירילוב, ראש כוחות ההגנה של קרינה, הכימית והביולוגית של פוטין, האשים את ארה"ב במזימה לשחרר חרקים נושאי מחלות. לדבריו, המזימה היא חלק מתוכנית לפגוע ביכולת הכוחות הרוסים הנלחמים באוקראינה

רוסיה: נאט"ו מוביל את התקפות הנגד, לא הצבא האוקראיני

כוחות אוקראינים הפציצו את העיירה נובה קחובקה, שבשליטת רוסיה באזור חרסון. זלנסקי: "צבא קייב מתקדם בכמה גזרות והודף התקפות מוגברות של הרוסים באזורים רבים"

יש דין ויש דיין

4נרצחי הטבח בעלי:
הראל מסעוד, עופר פריימן,
אלישע אנטמן ונחמן
שמואל מורדוף הי"ד
אחרי הטבח בתחנת הדלק בעלי, הותר לפרסום שמות ארבעת הנרצחים בפיגוע: אלישע אנטמן הי"ד מעלי, הראל מסעוד הי"ד בן 21 מיד בנימין, עופר פריימן הי"ד מעלי ונחמן שמואל מורדוף הי"ד מאחיה • התפללו לרפואת הפצוע ערן בן נעמה ניצן ימין, שניצל בנס בטבח בעלי העיד כי "המחבל ירה עלי 30 כדורים, ופספס. היה בחור חרדי אצלי ברכב שגם ניצל"

אחרי כ-20 שנה: חוליית מחבלים חוסלה בשומרון, עם טיל מהאוויר
דרמה: לראשונה מזה למעלה מ-20 שנה, מערכת הביטחון ביצעה הלילה חיסול ממוקד מהאוויר בשטחי יהודה ושומרון • חוליית מחבלים שיצאה מג'נין וביצעה ירי באזור מעבר ג'למה, סוכלה באמצעות טיל ששוגר ממל"ט • 3 חוסלו

נקמה על הפיגוע:
תושבים מיצאה ניתקו את החשמל בכפר עוריף - ממנו יצאו המחבלים מאות מתיישבים הציתו בתים ורכבים בתורמוס עיא

כך ייראו מטוסי הנוסעים בשנת 2035: גג שקוף, חומרים חדשים, מחזור מים במטוס, ארוחות מוזמנות, הרבה פחות פליטות גזים רעילים.

תאגיד איירבוס הציג בסוף השבוע את חזון תא הנוסעים במטוס הנוסעים העתידי של 2035. גג תא הנוסעים יהיה שקוף, והנוסעים יוכלו לצפות בכוכבים ובאטמוספירה החיצונית במהלך הטיסה.

משקל המטוס יהיה נמוך ב-40 אחוזים בהתבסס על בחירת חומרים חדישים. הפחתה משמעותית בפליטות גזים רעילים. יותקן מנגנון שימחזר מזון ומים בטיסה.

האוויר בתא הנוסעים ימוחזר כל זמן הטיסה, והנוסעים ינשמו אוויר צח וטרי. מחזור מים: מי הברזים בכיורים ייאגרו לשימוש ממחזור בתאי השירותים.

בטיסות ארוכות יזמין הנוסע מראש את ארוחותיו. בטיסות קצרות יזמין ארוחה ויאסוף אותה במתקן מיוחד על הקרקע, לפני העלייה למטוס. המשמעות הפחתת משקל ב-15 אחוזים.

מדווח כי איירבוס מקווה להתקין במטוסיה את תא הנוסעים החדש הזה במטוסי העתיד שיהיו ממונעים במימן.

חדרה: גופת גור דולפין נפלטה לחוף - בפיו נמצא דג שלם שלא הספיק לבלוע

משפט מוטה? בנו של הנשיא בידן ייפטר מעונש מאסר ויסתפק בהודאה באישומים האנטר בידן בנו של נשיא ארה"ב הגיע להסדר טיעון אחרי שנים של חקירה נגדו • החשדות שהועלו כנגדו, לא יביאו אותו בסופו של דבר למאסר, מה שעשוי לשמש כחומר רב עוצמה למפלגה הרפובליקנית בבחירות לנשיאות בשנה הבאה

הטיעונים יתקבלו? טראמפ טוען כי לקיחת המסמכים על ידו נעשתה בתום לב
נשיא ארה"ב לשעבר אמר כי "היה עסוק מדי כדי למסור את המסמכים כנדרש" • תומכי הנשיא רואים את ניהול המשפט נגדו כריקבון של המערכת • בינתיים, סיכויי לעמוד בראשות המפלגה הרפובליקנית ואף לנצח במרוץ לנשיאות אינם פוחתים

דרמה במשפט נתניהו: השופטים אמרו לפרקליטות - "אין סיכוי שיוכח שוחד"

מרוקו וקפריסין מקבלות את הטנקים "מרכבה 2" ו"מרכבה 3"
הוכרז הסכם יצוא לטנקי "מרכבה 2" ו"מרכבה 3": חלק מהמשלוחים יימסרו לקפריסין במקום 41 טנקי T-80U שהועברו לכוחות המזוינים של אוקראינה, וחלק נוסף למרוקו להחליף את טנקי T-72B,

האדמו"ר מהר"א מסאטמר חשף תוכנית פתרון למצוקת הדיוור והוזלה משמעותית של בניית דירות בסמוך לקרית יואל בארה"ב. הרבי חשף מעין סוג של תוכנית 'דמי מפתח' כשהעלות \$ 200 למטר מרובע

קדושת הברשה

| פרה אדומה |

ביום ההוא הנה אלקינו זה קוינו לו ויושיענו זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו" רבע שעה לשיחת חברים כל יום, רבע שעה רק לדבר על שמירת עינים, זה השיר שישירו לעתיד לבא, זה השיר וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא זֶה ה' קוינו לו, זה ישירו לעתיד לבא, שִׁירָאוּ אֶת ה' עֵין בְּעֵין, יֵרָאוּ שְׁכַל מִה שְׁעֵבֵר עֲלֵינוּ אֲפִילוּ שׂוֹאָה זֶה הַכֹּל הִיָּה לְטוֹבָה מִי שְׁעֵבֵר אֶת הַשׂוֹאָה נִכְנַס יִשְׂרָאֵל לְגַן עֵדֶן בְּלִי שׁוֹם דִּין, לֹא הִיָּה שׂוֹאָה בְּכֹלל, אֲנַחְנוּ מִכְחִישֵׁי שׂוֹאָה, זֶה הִיָּה כְּרִטִים כְּנִיסָה לְגַן עֵדֶן, וְיִזָּה לְגַן עֵדֶן. (מסע אל השרשים 10)

| עשה לך שרף |

רבינו אומר "עשה לך שרף ושים אותו על גס" (במדבר כא, ח) כי אדם צריך לההפך לשרף ולמלאך, כל אחד שמאמין בצדיק חייב לההפך לשרף ומלאך "עשה לך שרף ושים אותו על גס", "שרפים עומדים ממעל לו" (ישעיהו ו, ב) כי הרבה אומר שאדם צריך לההפך למלאך ולכן כל החטאים זה קנאת המלאכים' כתוב בתורה א' (תנינא) ותורה ה' שכל החטאים זה קנאת המלאכים כי אדם צריך שיהיה לו ממשלה על כל המלאכים ועל כל השרפים, ולכן זה הנפילות של הברן אדם, אדם צריך להיות חזק ולא להתרגש מהנפילות, להעלות את מדת הגבורה כלפי מעלה זה היה הטעות של קין שהוא הביא פשתן. (מסע אל השרשים 11)

כל הענין של פרה אדומה שזורקים טפה אחת ואדם נהיה טהור - מטפה אחת מהצדיק, רק טפה, לא צריך יותר מאשר טפה, שתפל על האף, על העין, רק לא על הלשון, ועל השן זה מחלקת. אדם מקבל טפה מהצדיק, טפה, זה שנה מליאודים, הוא נהיה טהור מאבי אבות הטמאה, מטמאת מות, המדרש מביא שאחד שאל מה אתם מכשפים מטפה אחת אדם נהיה טהור, לכן כתוב 'חקה חקתי וגזרה גזרתי ואין לך רשות להרהר אחריה',

בחקת שרפו את כל התורה, כי אף אחד לא לומד, אף אחד לא מתפלל, אף אחד לא קורא את הפרשה, 'כמה מרחקינן ממיא', תורה ט', הרבה אומר 'מרחקינן ממיא' שמונה פרסאות זה ושלוש תפלות, וחמש, וחמש זה התורה. אף אחד לא מתפלל, אם מתפללים זה בלי לב, בלי מוח, 'מצות אנשים מלמדה' זה הפלא ופלא לכן אין ישועות, אדם לא רואה ישועות, כי העקר זה להתפלל בכונה, העקר להתפלל עם כל הלב, העקר להתפלל כל מילה לא להפסיד שום מילה, ושום אות. כי כל אות, הרבה אומר כשמוגיעים לסוף התפלה להיות באות הראשונה, אנחנו קוראים לקוטי מוהר"ן, הרבה אומר כשעומדים באות האחרונה להיות באות הראשונה, זה רק על-ידי שתוקעים את האצבעות בעינים, בכל הכח! ואז אפשר להגיד זה ה' קוינו לו, וְאָמַר

קדושת הצדיקים

| בית המקדש |

אַרְכָּה! אֲבַל כָּל הַעֲגֵן שֶׁל סוּכָה לומדים מכּפֵי
הַכְּרוּבִים.

כְּתוּב שְׁבוּעוֹ אָמַר לְרוֹת תִּלְכִי לְנִעְרִים, מִה
הַפְּרוּשׁ תִּלְכִי לְנִעְרִים, מִה, תִּהְיִי צְמֵאָה תִּלְכִי
לְנִעְרִים? תִּלְכִי לְנִעְרוֹת! מִה זֶה נִעְרִים? הַשֵּׁם
בְּרַא אִישׁ, בְּרַא אִשָּׁה, בְּרַא אָבָא, בְּרַא אִמָּא,
הִיא הִיְתָה צְרִיכָה לִלְכֵת עִם הַנְּעוּרוֹת לֹא עִם
הַנְּעָרִים, אֲלֵא זֶה הַכְּרוּבִים, "כְּרִבְיָא", שְׂמָהּ
נִשְׁפַּעְתָּ הַנְּבוּאָה, מִי שְׂרָאָה אֶת הַכְּרוּבִים הוּא
קָבַל נְבוּאָה, [-] כָּל וְנֶעַ רָאָה אֶת הַכְּרוּבִים.
כְּרִבְיָא, יֵשׁ אֲנִפִי זוּטִי, וְיֵשׁ אֲנִפִי רִבְרִבִי, זֶה
הַכְּרוּבִים, הַעֲבוּדָה שֶׁל הָאָדָם זֶה "אֲעֲבֵרָה נָא
וְאֶרְאֶה" (דְּבָרִים ג, כוה) אֲעֲבֵרָה זֶה הַכְּרוּבִים,
[צְרִיךְ] לְרֹאוֹת אֶת הַכְּרוּבִים.

רוֹת כָּל הַחַיִּים הַתְּפִלָּה לְרֹאוֹת אֶת הַכְּרוּבִים,
מֵאֵז שֶׁהִיא הִיְתָה יִלְדָה בַּת אָפֶס הִיא הַתְּפִלָּה
לְרֹאוֹת אֶת הַכְּרוּבִים, הִיא הַתְּפִלָּה לְהַתְּנִי,
הִיא כְּבֹד יְדַעָה שֶׁהַכֵּל שְׁקָר. כְּמוֹ בַּתְּנִי, הִיא
הִרִי רֹאֲתָה שְׂאָבָא שְׁלָה - פְּרַעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם
שְׁקָרָן גְּדוֹל, "וְנִעְרַתִּיהָ הִלְכַת" (שְׁמוֹת ב, ה),
הוֹלְכוֹת לְמוֹת, מִה אוֹמֵר רִשִׁי? שְׁהוֹלְכוֹת
לְמוֹת. שְׁבַע נְעוּרוֹת הִלְכוּ לְחִנּוּק אֶת מוֹשֶׁה,
וּמְרִים עֲלֵיהָ נְאֻמֵּר: "וְתַתְּצַב אַחַתּוֹ מֵרַחֵק לְדַעָה
מִה יַעֲשֶׂה לוֹ: (שֵׁם שֵׁם ד) כְּמַעֲט הַתְּעַלְפָה,
קָבַלָה אַרְוַע מַחִי, קָבַלָה שְׁבִיץ.

לְכֵן מְרִים בְּרֹאשׁ הַמַּחְנֶה, מְרִים תְּמִיד בְּרֹאשׁ
הַמַּחְנֶה, הַעֲגֵן מֵתַחִיל לְהַתְּרוֹמֵם טַהֲלָה, וְאֵז
מְפָרְקִים אֶת הָאֵהֱלִים, מְפָרְקִים אֶת הָאֵהֱלִים,
וּמְרִים נִמְצָאָת בְּרֹאשׁ הַמַּחְנֶה, בְּאֶפְרַיִן,
כָּל הַשְּׂשִׁים רְבוּא זֶה זְכוּת שֶׁל מְרִים. ◀

"בְּחֹדֶשׁ הַרְבִּיעִי בְּתַשְׁעָה לַחֹדֶשׁ הַבְּקָעָה הַעִיר"
(יִרְמִיָּהוּ לט, ב), בְּבֵית שְׁנֵי הָיוּ צְמִים בְּתַשְׁעָה
בְּתַמּוֹ עַד שְׁנֵהָיָה י"ז בְּחֻרְבֵן בֵּית שְׁנֵי.

בְּט' תַּמּוֹ צְרִיךְ לְרֹדֵת בֵּית מִקְדָּשׁ שֶׁל אֵשׁ,
כָּל הַעֲגֵן שֶׁל ט' תַּמּוֹ בְּתַשְׁעָה בְּחֹדֶשׁ שְׁצְרִיךְ
לְרֹדֵת בֵּית מִקְדָּשׁ שֶׁל אֵשׁ, יֵשׁ פּוֹךְ, שְׂמִי שְׂשֵׁם
אֶת זֶה בְּעֵינִים רוּאָה שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ עוֹמֵד
וְקָם, כְּתוּב בּוֹהַר פְּרֻשַׁת פְּקוּדֵי (דף רמ), בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ הוּא חֵי וְקָם, אֲלֵיָהוּ הַנְּבִיא מִקְרִיב
קְרִבְנוֹת, אֲלֵיָהוּ הַנְּבִיא הַכֵּהן הַגְּדוֹל, אַהֲרֹן הַכֵּהן
מִיִּטִּיב אֶת הַמְּנוֹרָה, וְאֲלֵיָהוּ הַנְּבִיא מִקְרִיב אֶת
הַקְּרִבְנוֹת, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ עוֹמֵד לְפָנֵינוּ. "כִּי עֵין
בְּעֵין יִרְאוּ בְּשׁוּב ה' צִיּוֹן" (יִשְׁעִיהוּ נב, ח),
אֲפֶשֶׁר לְרֹאוֹת אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ רַק צְרִיךְ לְשִׁים
פּוֹךְ, זֶה שְׂמִירַת עֵינַיִם, עַל יְדֵי שְׂמִירַת עֵינַיִם
אֵז הוּא יִכּוֹל לְרֹאוֹת אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ עוֹמֵד
עַל מְכוּנֹה, עוֹמֵד עַל תֵּלוּ, אָבָן לֹא נִשְׂרָפָה,
אֲפִילוֹ אָבָן אַחַת מִבֵּית הַמִּקְדָּשׁ לֹא נִשְׂרָפָה,
ה' הוֹרִיד לָהֶם אֲבָנִים שֶׁל סִיד, שֶׁל טִיט, שֶׁל
סִיח, שֶׁל דִּיקָטִים, אִם הַדִּיקָט שְׁבַע טְפָחִים
וּמִשְׁהוּ אֲפֶשֶׁר לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ מַחִיצָה לְסָכָה,
וְהַסָּכָה סוֹכַת שְׁלוֹם.

לְכֵן רַק אַחֲרֵי יוֹם כְּפוּר אֲפֶשֶׁר לַעֲשׂוֹת הַסוּכָה,
וְאֲפִילוֹ שְׁיִצְאוּ בְט"ו וְאֵז צְרִיךְ שִׁיְהִיָה סוּכוֹת,
הַסְּפָרִי שׁוֹאֵל אוֹ מִצָּה עִם סוּכָה, אוֹ סוּכָה עִם
מִצָּה, אֲבַל לַעֲשׂוֹת הַפְּרֵשׁ חֲצִי שְׁנָה? שׁוּבו
בָּנִים מְפָרְדִים חֲצִי שְׁנָה, אֲבַל לֹא כָּל אֶחָד
שׁוּבוּ בָּנִים! לֹא כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ כְּזֶה הַפְּרָדָה

מילתא דבר יהותא

| בדיחות |

2: בגיל 7 נופלת השן ומקבל 5 ש"ח ובגיל
50 נופלת שן ומשלם 3000 ש"ח

1: יש היום קפה בלי קופאין, סוכריה
בלי סוכר, אז מתי יהיה משכורת בלי
עבודה?....

המשך קדושת הצדיקים

מספיק שאתה עומד בנסיון. פרעה אמר "כל
הבן הילוד היאורה תשליכו", תפסיקו אל
תשמע את זה! אל תשמע מה שהם מדברים
בכלל! היה אסור לך לשמוע את הגזרה הזאת!
מה זה שיך אליך? האמהות התפללו, אמא
אחת התפללה תשע חדשים מתפללות, איך
שאישה נפקדה היא התפללה, אוקיגוסיים של
דמעות, נסעתי עם היאכטה שלי מאלכסנדריה
לסואץ בנחלי הדמעות שהתפללו, שבכו, כלם
בכו, כלם בכו תשע חדשים, אז הזריזות "תחת
התפוח עוררתיק" (שיר השירים ח, ה), "ויציצו
מעיר כעשב הארץ" (תהלים עב, טז), ילדו
תחת השיחים, "כרת שרף" (יחזקאל טז, ד), יש
דגש ברי"ש פעמים, כרת ושרף, פעמים דגשים,
להראות שהמלאכים ירדו, אי אפשר לכרות את
חבל הטבור שהרי הן ברחו לבד לשדה, חבל
הטבור מי יכול לכרות אותו, רק המלאכים, כרת
שרף. (באר בשדה רח)

עמרם התגרש, עכשיו, י"ז סיון הוא התגרש,
חג השבועות הוא התגרש, אז ראו כל ישראל
והתגרשו. לא יודע מה היה הסכסוך בינו לבין
יוכבד, לא זוכר, אולי היא הקדיחה את התבשיל,
לא זוכר מה היה, טוב, כלם התכנסו מיד באה
מרים הלכה לסנהדרין דפקה על השלחן, אמרה,
ילדה בת חמש וחצי, לא מבינה, עמרם היה בגיל
מאה עשרים, מאה ששים, לא משנה, פחות
בחודש מיוכבד, ילדה בת חמש אמרה: "אין
פרעה! הכל דמיונות, לא היה פרעה, ולא יהיה
פרעה, ולא נוצר פרעה, פרעה זה עברות שלנו,
אין פרעה. נעשה תשובה על העברות.

אם היו עושים תשובה כל מצרים היו מתגירים
בשניה, כמו אצל חזקיה המלך התגירו בשנה.
מה אומר הגלגולי נשמות שחזקיה זה עמרם,
ממש עמרם, כי עמרם היה יכול לגיר את כל
המצרים, כי הוא עוד זכר את יעקב אבינו, הוא
יכל לגיר את כלם, לא צריך לתת להם דרשות,

קדושת הצדיקים

הלכו בלי נעליים וגם יעקב כי ארץ ישראל זה קדש קודשים, הרגל צריכה לגעת ברצפה,

כתוב בפלח הרימון, האחים הלכו יחפים, ראובן בן 17 תוסיף לו 6 שנים אז 23, בחור בן 23 כמו ראובן הולך יחף כמו קבצן, למה? כי הארץ הייתה קדש קודשים, ארץ ישראל זה אבן השתיה, ארץ ישראל זה נקודת הבריאה ומשם ה' ברא את העולם, עד שמכרו את יוסף היה הכל קדש קודשים, הלכו יחפים, הרגישו את הקדושה, הרגישו את הקדושה כמו שמרגישים את הקדושה בתוך בית המקדש, כל זה היה הקדושה של צדיק האמת, וברגע שמכרו אותו הם הפסיקו להרגיש את הקדושה, פתאום הכל דוקר, הקוצים והברקנים, הלכו על הקוצים כמו הבדואים הולכים על הקוצים, הולכים יחפים, כבר צמח להם עור עבה, לכל הבדואים יש עור עבה בכף הרגל והם דורכים על קוצים ולא מרגישים כלום, האחים בלי עור עבה, יש להם את העור הכי עדין ולא היה דוקר שום דבר, אם אדם הולך עם הצדיק שום דבר לא דוקר, שום דבר לא דוקר אותו, הוא הולך עם הצדיק הקדוש, עם רבינו.

שאדם ידע שכל מה שעובר עליו כי הוא חולק על הצדיק, אדם בלי שהוא מרגיש הוא חולק על הצדיק, האחים בכלל לא הרגישו שהם חולקים על הצדיק, הם בכלל לא הרגישו את זה, הם בכלל לא ידעו שיוסף הוא הצדיק, להפך הם חשבו שיוסף הוא רשע, שהוא רוצה למכור אותם לעבדים. (שעור מתשפ"ב)

| עם הצדיק שום דבר לא דוקר |

"על שלשה פשעי ישראל ועל ארבעה לא אשיבנו על מכם בכסף צדיק ואביון בעבור נעלים" (עמוס ב, ו), בשביל זוג נעלים מכרו את יוסף, מה הפירוש זוג נעליים? א' איך הם הלכו יחפים אסור ללכת יחפים, ב' יש להם מאה אלף כבשים ומאה אלף שוורים ומאה אלף עגלים ומאה אלף פרות, תמכרו כבשה! למה את יוסף למכור בשביל זוג נעלים, אלא: אדמת ישראל זה קדש קודשים, כל מקום שדורכים זה קדש קודשים, בפרט ירושלים מקדש מלך, פה היו כל הנביאים, כל פסיעה פה דרך נביא, כל צעד דרך נביא, אין פסיעה בירושלים שלא דרך בה נביא, זה קדש קודשים, אז כל ארץ ישראל זה קדש קודשים, בכל ארץ ישראל הלכו יחפים, אברהם הלך יחף, יצחק יחף, יעקב יחף, ראובן במכירה היה כבר בן 23, כולם היו הולכים יחפים, מכרו את הצדיק, את יוסף, וגמרו, הכל דוקר, קוצים דוקרים, לפני המכירה לא דקר שום דבר, הולכים עם הצדיק לא דוקר שום דבר, שהולכים עם הצדיק הכל נעים, הכל זך, הכל טהור, אבל עכשיו פתאום אין נעלים, פתאום רואים שחסר נעלים. "תהיין לראש יוסף ולקדקדק נזיר אחיו", יוסף זה הקדקדק, יוסף זה הצדיק האמת, את צדיק האמת הם מוכרים ולכן היה רעב שבע שנים, היה שנתיים ואחרי זה זה נשלם שיעקב נפטר הושלמו החמש, היה רעב בכל העולם כי מכרו את יוסף.

ולפני מכירת יוסף הם הלכו בלי נעליים לא כמוכם שאתם הולכים עם נעליים, האחים

היציג אתך

אשת לפידות |

חמש דקות, ורקנו את כל הכנרת, וכשראה כך אבויה הקדיש את בנו אלישע שילמד, ולכן לא עלתה בידו, כך הסביר אלישע בן אבויה.

כל זה נקרא שכשבן אדם לומד יוצא אש, כמו דבורה הנביאה למדה תורה יצאה אש, כותב הרלב"ג שיצאה אש, הרלב"ג היה נכד של הרמב"ן, לכן קראו לה לפידות כי היו רואים אש עליה, הכל היה לפידי אש, לפידי אש. הזהר אומר איך ידעו שזה משיח, אולי הוא סתם חולם חלום, הזהר אומר, לא, יראו עליו עמודא דנורא - עמוד אש, יראו על הראש עמוד אש, איך ידעו שאדם משיח - שיש לו על הראש עמוד אש. (באר בשדה קעה)

אדם בא לעולם בשביל שהוא מביא ילד לכון על לימוד תורה, שילמד תורה, שיתפלל יום וליילה, לא יפסיק להתפלל, ואבויה לא רצה בתחילה שבנו ילמד תורה, רק כיון שבבגרות של אלישע בן אבויה יצא אש, ושרפה את כל הבית, כל הבית עלה בלהבות, וכלם ברחו, והכל היה באמצע הבגרות, הספיקו לשיר יום ליבשה ונהיה אש, איך שגמרו לשיר יום ליבשה נהפכו מצולים התחיל האש, כלם ברחו, הביאו מכבי אש, הביאו מטוסים מרוסקים, מין, מטורקים, מכל האזור, לא עוד כלום. עד שהביאו סופר-טנק, 80 טון כל

קדושת הבית

| היא יחידה |

איש" (שופטים יא, לט), כך היה בבנות שבט אשר היא לא ראתה איש, ואיש לא ראה אותה. כמו שכתוב אצל רבקה "ואיש לא ידעה" (בראשית כד, טז), כי בחיים לא ראו את רבקה, לא היה כזה דבר לראות את רבקה, בחיים היא לא הייתה בחוץ, וכשהיא הייתה יוצאת החוצה היא הייתה מתפללת שלא יראו אותה, שיראו דברים אחרים, צפורים, עטלפים. (באר בשדה רח)

"גאואל בן מכי" (במדבר יג, טו) היה מן המרגלים, משבט גד, ממנו – היינו משבט גד יצא אליהו הנביא, הוא יביא את הגאולה. "סתור בן מיכאל", לא סתם סתור, כי כל בנות אשר הם היו נסתרות, הם לא ראו אותם – בנים מעולם. כמו שכתוב בבת יפתח "היא יחידה" (שופטים יא, לד), בחיים היא לא ראתה בן, כמו שנאמר עליה "והיא לא ידעה

קדושת התורה

| קרח טעה מפי שלא ידע את סוד הגמרא |

צריך ללמוד פי שתיים עכשיו, איך שרבי נתן נהיה ברסלב אז השווער ר' דוד צבי שוהיה ראש הליטאים נגד חסידות שאל את אשתו מה הוא נהיה חסיד? הוא לומד לכל הפחות? הוא פותח גמרא לפעמים? [ענתה לו:] מה זה, הוא לומד פי שתיים אין לו זמן בכלל לדבר איתי ולהסתכל עלי, אה אם כך אז תעמדי בשוק עם שק מלח ותמכרי בשוק ¹ |.

מדברים על זה שאדם בא לעולם רק בשביל דבר אחד - שידע שאם הוא נהיה ברסלב הוא נפל בפח מאוד גדול, אני מציע לכולכם לעזוב את ברסלב אבל אם אתם רוצים להישאר בברסלב אז צריכים לדעת את כל הש"ס אין ברירה, צריכים לדעת את כל הש"ס ואת כל הגמרא וכל קצות החושן נתיבות המשפט ותקפו כהן. (שעור מתשפ"ב).

1 פעם לא היה פרנסה כמו היום שאשה מורה או נגנת אלא היו עומדים עם שק מלח או הערינג כמו ר' נפתלי כהן שהוא בנה את הבית כנסת באומן הוא התפרנס מהחבית הערינג ואיך שהוא בנה את הבית כנסת - [הקלויז של חסידי ברסלב באומאן] אמר לו הכומר עכשיו תבנה כנסיה כמו הבית כנסת אז מיד הוא ברח לארץ ישראל והוא היה השווער של רבי אברהם בן רבי נחמן והוא עמד במאה שערים עם חבית הערינג וזה היה הפרנסה שלו וכל חמש דקות מוכר עוד דג ועוד דג, ר' ישראל גרוסמן אבא של הרב יצחק דוד הוא כותב בספר מה שקיבלו ילדים לחיידר זה לחם יבש לא כמו היום סנדוויצ'ים וארוחות חמות, כל מה שילד מקבל זה פרוסת לחם יבש לכל היום בחיידר, והיה לו נס כי מישהו עם חבית הערינג אמר לו אני מרשה לך לטבול את פרוסת הלחם בחבית שלי וזה היה המעדן שלו.

הטעות של קרח רבי נתן אומר שהוא לא ידע את הסוד של לימוד הגמרא, בהלכות אפוטרופוס הלכה ג' הוא מסביר שכל העניין 'שאו זמרה ותנו תוף' אדם רוצה לשיר לה' שירים, על ידי שהוא לוקח על עצמו עול תורה אז הוא יכול לשיר.

אדם לא יכול לשיר ולא יכול לרקוד זה דינים, הרב'ה מסביר בתורה קס"ט שזה הדינים וזה שאתה לא שר ולא רוקד יש עליך דינים נוראים, אתה באת לעולם לשיר ולנגן, הרב'ה אומר 'זירא בצר להם בשמעו את רינתם' דווקא בצר להם, עכשיו צריכים להמתיק את הכל.

כדי להיות יהודי צריכים לדעת את כל הש"ס וכך זוכים להיות יהודי, כל הלכות תפילין ה' רבינו שואל כל רגע איך זוכים להיות יהודי, איך? צריכים לדעת את כל הש"ס, להיות יהודי פשוט צריכים לדעת את כל הש"ס כך אמר רבי שמואל סלנטר וכל העניין שלו היה רק לימוד שולחן ערוך אז הוא זכה להיפטר בפרשת משפטים והוא אמר יהודי פשוט צריך לדעת את כל הש"ס.

אדם צריך לדעת שהיסוד של ברסלב זה לדעת את כל הש"ס כמו שכתוב: על ידי התורה נתקבלים כל התפילות והבקשות 'מסיד אזנו משמוע תורה גם תפילתו תועבה', אתה נהיית ברסלב נפלת בפח כי לפני זה היית פטור מללמוד ופטור מלהתפלל ופטור מלהניח תפילין רק לרקוד כל היום על הגנות ועל הטגדדים, אבל זה לא ככה, אדם בא לברסלב אז הוא

קדושת המידות

| האותיות הקדושות |

פרקים בקשי כי אין לו את האותיות והוא גם מאבד אותם בכל ראייה אסורה בכל מחשבה אסורה הוא מאבד עוד אותיות ועוד אותיות, התהלים זה מחזיר את האותיות. מה שאומרים עשרה קבין שיחה ירדו לעולם זה לא שיחה חיות לא מדברים דברים בטלים דברים בטלים זה סם המות כל דבור בטל שאדם מוציא נפשי יצאה בדברו. כל הכל שאדם מוציא בשיחה בטלה נפשי יצאה בדברו הוא מאבד עוד חלקי נשמה ועוד חלקי נשמה, ועוד אותיות. כל העבודה היא עכשיו להחזיר את כל האותיות שאדם מאבד מיום הולדו בכל הגלגלים כי לאט לאט הוא מאבד עוד אותיות ועוד אותיות ולכן הוא לא יכול לדבר פתאום, פתאום נצטרך לו הדבור אין אותיות על כל פנים ברית על כל מחשבה אסורה הוא מאבד אותיות והאותיות [-] חיות ממיקאל מגבריאל מאוריאל מגוריאל יש ארבע חיות המרכבה כי לגוריאל יש מליון גוריאל מיקאל מליון מיקאל.

עכשיו אנחנו קוראים באגרות הבעל שם טוב כשאדם חוטא נופל האות א' כשאדם מוציא זרע לבטלה נופל האות א' ב' ג' כל הכ"ב אותיות ועכשיו אי אפשר להחזיר את זה רק על ידי שירים ונגונים, כל החטאים וכל ראייה אסורה וכל מחשבה אסורה אי אפשר להחזיר רק על ידי שירים ורקודים כי מרימים את העקבים וכשמרימים את העקבים מרימים את כל האותיות שנפלו כי כל טפה תלויה מהכ"ב אותיות כי הבן אדם הוא כ"ב אותיות איך הוא מדבר יש לו כ"ב אותיות והאשה היא מדברת פחות הרבה אומר שתשעה קבין שיחה ירדו לעולם תשעה נטלו נשים אכל אין הפונה לדברים בטלים התהלים לדברי תורה איש לא יכול להגיד תהלים אשה יכולה להגיד תהלים כל היום יש לה את כל האותיות יש לה גם אותיות מנצפ"ך היא יכולה להגיד תהלים פעם פעמים שלושה. איש יכול להגיד עשרה

